СТЕНОГРАМА
засідання Комітету з питань фінансів, податкової та митної політики
4 листопада 2026 року
веде засідання голова Комітету ГЕТМАНЦЕВ Д.О.

_____. Добрий ранок. А де наш пан голова?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Голова завжди з вами. І пан і не пан, хто хочеш.

Вітаю всіх. Дякую дуже. Вітаю дуже всіх. Дякую, що ми з вами зібралися. Сьогодні у нас з вами такий великий комітет. Тому давайте не гаяти часу, давайте зразу почнемо з переклички.

Гетманцев є.Железняк.

ЖЕЛЕЗНЯК Я.І. Є. Приєднуюсь.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.Дубінський.Ковальчук.

КОВАЛЬЧУК О.В. Доброго дня. Приєднуюсь. Є.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Доброго.Палиця доручає голоси рахувати Мотовиловцю.

Василевська-Смаглюк.

ВАСИЛЕВСЬКА-СМАГЛЮК О.М. Присутня.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.Васильченко.

ВАСИЛЬЧЕНКО Г.І. Доброго дня. Приєднуюсь.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Доброго.Воронько.

ВОРОНЬКО О.Є. Доброго ранку. Воронько присутній.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Доброго.Герега.

ГЕРЕГА О.В. Доброго ранку. Герега присутній.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.Горват.

ГОРВАТ Р.І. Доброго ранку. Є.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.Діденко. Діденко. Немає. Де Діденко?Заблоцький. Немає також?Кінзбурська. кажуть, що ви є. Не ховайтеся.Київець. Київець.Кулініч.Леонов.

ЛЕОНОВ О.О. Добрий день. Приєднався.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Вітаю.Лукашев.

ЛУКАШЕВ О.А. Добрий день. Присутній.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Добрий.Ляшенко.

ЛЯШЕНКО А.О. Присутня. Добрий день.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Добрий.Марусяк.

МАРУСЯК О.Р. Добрий день. Марусяк є.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.Мотовиловець.

МОТОВИЛОВЕЦЬ А.В. Мотовиловець є.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.Ніколаєнко.

НІКОЛАЄНКО А.І. Ніколаєнко є.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.Петруняк. Петруняк.Приходько.

ПРИХОДЬКО Б.В. Вітаю. Доєднався.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.Рєпіна.

РЄПІНА Е.А. Доброго дня. Рєпіна є.

КИЇВЕЦЬ О.В. Київець зареєструйте, будь ласка. Вибачте, будь ласка.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Кого? А, Київець.

КИЇВЕЦЬ О.В. Київець. Бо щось зі зв’язком поганенько.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Рєпіна є.Далі. Скорик.

СКОРИК М.Л. Доброго дня. Скорик присутній.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.Славицька.

СЛАВИЦЬКА А.К. Доброго дня. Славицька присутня.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.Сова.

СОВА О.Г. Вітаю. Присутній.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.Устенко.

УСТЕНКО О.О. Присутній. Доброго дня.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.Южаніна.

ЮЖАНІНА Н.П. Южаніна доєднуюся.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Кворум є, можемо починати. Порядок денний народним депутатам розданий.Будь ласка, Железняк до порядку денного.

ЖЕЛЕЗНЯК Я.І. Пане голово і члени комітету, якщо немає заперечень, я попрошу законопроєкт про віртуальні активи розглянути першим. Просто у відрядженні знаходжуся і я боюся, що я можу не встигнути по інших зустрічах, поки є нормальний зв’язок.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Ніхто не буде заперечувати? Зауваження до порядку денного нема? Будемо вважати затвердженим і законопроєкт 10225-д переносимо на перше місце. Будь ласка.

Що ще я хотів би, звернутися до шановного комітету. Дивіться, у нас... ми не встигли. Ми не встигли. 15262 у нас вночі завершився строк на подачу поправок, там 1 тисяча 200 поправок, ми не встигли таблицю. Тому я би просив вас всіх зібратися завтра. На коли? На 10:00 годин ранку, там насправді не довгий буде, дасть бог, комітет. Але, перенести цей законопроєкт завтра на 10:00 ранку, якщо не буде заперечень. Тому я його також, якщо можна, приберу сьогодні з порядку денного, а крім нього спробуємо все розглянути. Не буде заперечень? Дякую дуже.

КІНЗБУРСЬКА В.О. Пане голово, вибачте, а перекличка вже була?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Вікторія Олександрівна.

КІНЗБУРСЬКА В.О. Я.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Вас відмічаємо.

КІНЗБУРСЬКА В.О. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Отже, поїхали. Проєкт Закону про внесення змін до Податкового кодексу України та деяких інших законодавчих актів України щодо врегулювання обороту віртуальних активів в Україні. Епохальний законопроєкт, напевно, найдовше ми його розробляли. Дуже дякую. Дякую дуже особисто Железняку за те, що він очолив цю робочу групу, виніс на собі всі ці десятки обговорень чи сотні. І, власне, на сьогодні ми маємо вже законопроєкт, який прийнятний для того, аби прийняти в другому читанні і в цілому.

Хочу також зазначити всім присутнім свою особисту позицію щодо цього законопроєкту перед тим, як ми перейдемо до другого... до таблиці. Дивіться, ми з вами не можемо точити цей цвях до мікрона, це неможливо. Ми з вами не можемо зробити ідеальну конструкцію, бо ми з вами люди, ми з вами прості, грішні люди, які не можуть зробити щось, що було б ідеально.

Ми до кінця не розуміємо, яким чином цей ринок буде працювати у нас, які запобіжники спрацюють, які запобіжники не спрацюють. Я переконаний в тому, що нам або, дасть бог, нашим наступникам доведеться вносити зміни до цього законопроєкту чи до тих законопроєктів, які ми зараз змінюємо у зв'язку вже з певними реаліями правозастосування, з певним досвідом, який вони отримають.

Але надважливо нам з вами цей процес зрушити. Бо те, що ми з вами обговорюємо, обговорюємо, обговорюємо постійно вже п’ятий рік воно, по-перше, воно виглядає дуже вже так, знаєте, якось смішно, а з іншого боку, воно точно не йде на користь цьому ринку не зважаючи на, скажімо так, турбулентність якого він може взагалі зникнути до того моменту, як ми його врегулюємо. Тому давайте поспішати з регуляціями. Це вже я жартую.

Зараз хочу передати слово керівнику робочої групи Железняку Ярославу Івановичу. Будь ласка.

ЖЕЛЕЗНЯК Я.І. Колеги, доброго ранку. Всім дякую, що першим поставили питання. У мене багато законотворчих викликів було в житті, але це, напевно, найбільший – 271 сторінка. І велика подяка тут, по-перше, секретаріату, пану Морозу, що встигли звести. Друге, і комісії, і Нацбанку. Це той був випадок, коли баталії за кожне слово були, але, слава богу, начебто все звели. Я сподіваюсь, що нікого не образили і всі позиції враховано. Дякую нашим експертам, посольству Британії за те, що дало нам юридичне супроводження, тому що було важко це все звести. І, колеги, всім вам, хто приймав участь, Ніна Петрівна, Сереветник допомагав, мої помічники, Богдан, Данило Олександрович, ваші. Ще раз, великий текст, я сподіваюся, що ми не допустили там ніяких помилок, начебто врегулювали всі ті позиції, про які так чи інакше там і бізнес просив, і в першу чергу регулятори. Сподіваюся, що не буде ніяких зауважень з боку МВФ. Текст достатньо великий з точки зору його, напевно, юридичного опрацювання, але я сподіваюся, що до моменту голосування, якщо раптом там десь вилізуть якісь саме юридичні неточності, то ми зможемо це швидко виправити. Ну, і правильно сказав голова, проблема цього закону, в принципі, чому ми так довго з ним затягнулись. Тому що на відміну від всіх інших, де ти береш там якийсь регламент, директиву, хоч приклад як воно працює в інших країнах, немає ніякого нормального прикладу в світі. Це така Terra Incognita, яка дуже швидко розвивається, і навіть ті країни, про які ви дуже багато чуєте як мега, мегакруті в цьому ринку, дуже часто, коли влізеш в їх регулювання, розумієш, що там або повністю все віддали на відкуп регулятору або взагалі немає нормативної бази. Тому було важко це в текст перекласти.

Але начебто зробили і тому дякую всім. Сподіваюся ще раз, позиції всі враховані, достатньо велика кількість робочих груп була і потім обговорень. Тому, якщо буде ваша ласка, прошу підтримати. І якщо треба буде фракціям пояснювати, тому що я розумію, що це така якась нова матерія, хоч і голосували раніше Закон «Про віртуальні активи», але він був бланкетний, то говоріть, будемо підключатися.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.Будь ласка, Швачко Антон.

ШВАЧКО А.О. Да, дякую, що дали доєднатися.

Данило Олександрович вірно сказав, цей процес був довгий, непростий. Дякую вам, дякую Ярославу за конструктив, за позицію, за те, що ми нарешті вже на фінальній стадії прийняття цього законопроєкту. В принципі, тут вірно сказали, що важко було збалансувати всі моменти, всі… все випилити до ідеалу. Але я впевнений в тому, що цей ринок має почати функціонувати і регулюватися, а вже після цього там десь якісь запобіжники або інші моменти будуть внесені і буде це виправлено. Тому прошу вас всіх не забувати, що він має…

ЮЖАНІНА Н.П. А можна відео включити, бо я по голосу не можу зорієнтуватися…

ГОЛОВУЮЧИЙ. Це наш депутат, Ніна Петрівна, ключовий від Комітету трансформації цифрової. Це майже половина складу комітету.

ЖЕЛЕЗНЯК Я.І. Антон багато приймав участь у робочих групах.

ЮЖАНІНА Н.П. Який наш депутат, нашого комітету?

ШВАЧКО А.О. Ні, не вашого, цифрової трансформації.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Наш з вами депутат, нашого скликання, Антон Швачко.

ЮЖАНІНА Н.П. А, так хай включить відео.

ШВАЧКО А.О. Я в машині, Ніна Петрівна, в машині.

_____. Голий?

ШВАЧКО А.О. У вас же є аватарка, ви ж її бачите.

ЮЖАНІНА Н.П. Я не розумію. Пане Даниле, я не розумію, і члени комітету без відео говорять. Ну, такого немає на жодному комітеті.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Так, Ніна Петрівна, прийнято, прийнято. Але все рівно нам краще, щоб людина була, ніж була з відео.

ШВАЧКО А.О. Все, дякую. Дякую, прошу підтримати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую дуже, пане Антоне. Ви також долучилися дуже плідно до цього законопроєкту, тому це якраз така синергія у нас відбулася.

Ніна Петрівна, будь ласка.

ЮЖАНІНА Н.П. Я хотіла би, щоб ви, пане Ярославе, чи ви, пане Даниле, зараз концептуальні речі все-таки пояснили всім членам комітету. Нам буде дуже важко працювати з фракцією, тому що, да, пане Ярославе, ця поправка антикорупційна, скажемо, яка там унеможливлює відбілити через 5 відсотків сплати податку гроші, за які в попередньому періоді придбані віртуальні активи, вона попала, я вам дякую, просто вже на підніжку уходящего поїзда.

Тому мене вже насторожує весь текст, я його взагалі не змогла переглянути. Зараз концептуально розкажіть по розділах, що ми робимо цим проєктом закону, як він буде працювати з 01.07.2027 року? Це ж не колись, ви кажете, що це як би рамка, можливо, прийдеться допрацьовувати. В мене аналогія виникає із легалізацією азартних ігор, от чесно. Там легалізували, уже скільки років пройшло, 7, 6? Так і не досягли ми результату, про який ви говорили. Так і тут, я дуже обережно ставлюся до того, якщо б ми… Я от хотіла задати питання. Покажіть приклади інших країн, як у них це працює, да. Ви говорите, що немає ідеального чи взагалі не можете зараз розповісти?

Тоді я не буду задавати питання. А скажіть, як ви бачите у нас може запрацювати з врахуванням всіх аспектів, які вже розвинуті за межами України? Як Україна може до цього всього процесу доєднатися?

ЖЕЛЕЗНЯК Я.І. Хорошо, колеги, я тоді, якщо можна, візьму 5 хвилин, спробую максимально концептуально. Ще раз дякую, Ніна Петрівна, вам, Серветнику, що ви долучилися.

Ми фінмон відточували, прямо та частина, де ми не сперечалися, а просто брали, Ольга Василевська-Смаглюк приймала участь теж ще на першому читанні… Тобто ми намагалися все врахувати те, що нам пропонував фінмон, Мінфін і Нацбанк для того, щоб, не дай бог, там ніде зробити діру.

Тепер ринок запуститься, я от підкреслюю слово «запуститься», з 1 липня 2027 року. І я сподіваюся, що цього часу вистачить. Якщо ні, то в нас є запобіжники, спрощено все… Поки комісія і Нацбанк не випустять свою нормативку, воно не запрацює. Але я сподіваюсь, що часу вистачить.

По регулятору, ота найбільша дискусія, яка була, це комісія і Нацбанк. Тут я одразу перейду на запитання по прикладам. Дивіться, у світі є, я дуже спрощено, пробачте мене експерти за крипти, за таке… коротку історію, але є три приклади регулювання.

Умовно, Штати, де віртуальні активи досі не врегульовано, вони зараз бігають за законом про стейблкоїни і все таке, але там є у них комісія, яка сказала, що це схоже щось на фондовий ринок і штрафує всіх і ганяє дуже сильно. Поганий приклад, для нас не працює.

Інший приклад – це країни Сходу або Азії, які відповідно зробили «Дикий Захід», у них тепер проблеми з FATF, там «миються» всі картелі світу. Якщо чесно, негарний приклад, ми таке собі дозволити не можемо.

Наш найближчий приклад, з якого ми брали базу, і, в принципі, до якого закону через нормативно-правові… через «Перехідні положення» ми прийдемо до цього тільки там в 30-х роках, це таке… це європейське регулювання. Воно у них різне, воно у них, чесно говорячи, запрацювало так собі. Але MiCA, оцей головний відповідно документ, по якому далі вже розширюється на свої державні регуляції, він найкраща база, по-перше, із того, що було, по-друге, ми все рівно стаємо членами Європейського Союзу, нам все одно треба до цього доєднатися. Саме тому пан Кравченко, який міністр економіки, просив прийняти швидко цей закон, тому що, я так розумію, його і в рамках євроінтеграції і Ukraine Facility він прив'язаний.Тому основний приклад для нас – це, умовно, там Німеччина, Франція, трохи, напевно, вже можна сказати, що Литва і Кіпр з певними нюансами.

Тепер як ми побудували цю конструкцію. Ще раз регуляторів… Це наполягання МВФ, я його абсолютно розумію і підтримую, тому що логічно. Регулятор мав бути дві інституції.

ЮЖАНІНА Н.П. Пане Ярославе, уточніть у європейських країнах у всіх врегульовано?

ЖЕЛЕЗНЯК Я.І. Да. У них є директива і в них, наскільки мені відомо, в усіх країнах врегульовано. Я не знаю ступінь…

ГОЛОВУЮЧИЙ. Це Регламент ЄС.

ЖЕЛЕЗНЯК Я.І. MiCA.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Да, він поширюється на ЄС.

ЖЕЛЕЗНЯК Я.І. Деякі країни, чесно говорячи, нічого не зробили і потім у них просто формально через це зупинилось, але це окрема історія. От тепер, ще раз, регулятором може бути дві інституції у нас в країні – це або Нацбанк або комісія. Можна було створити якийсь там новий біткоїнпостач. Ну, якби ідея цікава, але трохи, мені здається, неактуальна.

Ми довго, м'яко говорячи, в комітеті розбиралися, хто і як там має бути в регуляції. Слава богу, комісія з Нацбанку, мені здається, домовились. Комісія у нас є основним регулятором, Нацбанк в частині електронних грошей і валютного нагляду. Ну, ще раз, велике дякую за те, що знаходили компроміс, тому що це складна була дискусія. Ми робимо, якщо дуже спрощено, по регуляції з точки зору податків і все таке, от ту кальку, яка у нас по факту існує для фондового ринку. Єдине що, що ми даємо оцей короткий перехідний період з всіма AML, з KYC, з перевірки. Тобто так, щоби… Я думаю, що це буде складно як би пройти і навіть тим, у кого абсолютно буде легальна крипта. Але іншого ми запропонувати, на жаль, не можемо, інакше ми, ще раз, ризикуємо попасти під FATF і все таке.

Ми даємо до кінця 28-го року цю можливість з обсягу заплатити 5 відсотків, не з різниці, з обсягу. Ми по факту, якщо дуже спрощено, оподатковуємо тільки вихід в фіат, тобто з крипти в реальну валюту, в гривню в даному випадку. Крипта не стає платіжним… ніяким офіційним платежем, тобто ви не можете виплатити зарплату в крипті, якщо спрощено. Ви можете її конвертувати, далі гривні, на гривні, без проблем, це і зараз можна.

І, да, ми сильно посилюємо захист людей і інвесторів. Я скажу те ж саме, що повторював багато разів і на першому читанні, і на другому: порівняно з ігоркою тут є дві великі різниці. Перша, це вже легально, ще раз, перед вами сидить людина, по-моєму, Антон теж, у якої в деклараціях є віртуальні активи. Це легально, ми їх і арештовуємо, ми їх продаємо через АРМА, тобто вони існують, вони вже існують в нашому юридичному середовищі.

Все-таки ми обговорюємо, ми зараз законом врегульовуємо як вони будуть обертатися, як будуть відповідно ці біржі і інші оператори віртуальних активів іти, як воно буде оподатковуватися і все таке. Але це легально. Тобто це не є чимось протизаконним.

ЮЖАНІНА Н.П. От на цьому… зупиниться. Тобто у вас є активи, у вас є декларації, і що мають зробити всі інші громадяни, в кого є віртуальні активи? Що означає заплатять з обороту, з обсягу 5 відсотків? Що конкретно?

ЖЕЛЕЗНЯК Я.І. У них є 3 варіанти, як і у мене. Варіант номер один – нічого не робити. Вони у них є і є, все, вони можуть нічого не робити.

Варіант номер два – раптом, наприклад, я вирішив продати всі віртуальні активи і хочу отримати гривню. Я її зараз, я поганий приклад буду, але громадянин до 2028 року має дві опції. Перше – це показати звідки ця крипта взялася. В моєму випадку я офіційно з карти собі її купував і за скільки її продав, різницю, і відповідно 18 плюс 5 відсотків, як я би продавав акції, наприклад, акції чи недержавні облігації.

Друге, він може їх продати у фіат, оподаткувати за 5 відсотків, далі...

ГОЛОВУЮЧИЙ. П'ять плюс п'ять, Ярослав. П'ять плюс п'ять.

ЖЕЛЕЗНЯК Я.І. П'ять плюс військовий збір, який теж буде п'ять, давайте я уточню. І або собі назад купити крипту, але вона вже буде, всі доходи зазначені, або машину, що там захоче, літак, дачу, диван, в залежності від того, що хоче.

Тобто ця опція, вона існує два роки. З чого ця опція взялася? Тому що у багатьох не буде, вони не зможуть довести за скільки вони її намайнили, це те, коли на комп'ютері виробляється ця крипта і все таке, тобто воно не покаже, скільки вони грошей вклалися у відеокарту і в електроенергію.

ГОЛОВУЮЧИЙ. І я додам, що дуже важлива річ, що жоден чиновник не зможе скористатися цією опцією. Бо, якщо чиновник скористається правом на таку операцію, він фактично, а у нього не буде цього в декларації, то він фактично підтвердить свою кримінальну відповідальність.

ЖЕЛЕЗНЯК Я.І. Це не амністія, це не амністія, воно має різницю...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Тобто це не звільняє від жодної відповідальності за будь-що.

ЮЖАНІНА Н.П. Звідки ми будемо знати, продав чи не продав?

ЖЕЛЕЗНЯК Я.І. Так це його право.

ЮЖАНІНА Н.П. Звідки ми будемо знати, продав чи не продав? От звідки, яка початкова інформація? Скільки у нас там 24 чи 28 мільйонів людей, хто, можливо, всі володіють криптовалютою. Початок, старт із чого поясніть?

ШВАЧКО А.О. Ніна Петрівна, можна мені додати, я вже з камерою, ви мене вже можете впізнати і я можу, в принципі, трішки пояснити, як воно буде функціонувати. Дивіться, у нас, в принципі, дуже високий відсоток наших громадян і так використовують крипту на зараз і вони з цього жодної копійки не платять. Але, в принципі, це дає можливість нам побачити цих людей, по-перше. По-друге, вони заплатять відсоток, 10 відсотків від продажу крипти, це також не мало. І, по-третє, це жодним чином їх не звільняє від відповідальності фінмону або інших органів, які можуть до них прийти і спитати, звідки вони її взяли.Адже ми бачимо всю історію, як вона до них заходила, умовно, як вони її там отримали, коли вони її отримали.

ЮЖАНІНА Н.П. Мене не переконуйте. У нас це основні, як би власники живуть в Монако, вони громадяни України і вважають себе резидентами України, вони там продають через ті біржі, отримують там доходи. Ми будемо про них знати?

ЖЕЛЕЗНЯК Я.І. Можна я відповім? Дивіться, якщо ми будемо... якщо вони тримають цю крипту на офіційній біржі, яка буде, власне, що ми ще і цим законом робимо, авторизуємо їх, вони пройшли всі регуляції, авторизації, то ця біржа буде обмінюватися даними з ДПС. І в майбутньому податкова зможе побачити, що людина їх продала, а не заплатила податки.

Проблема в тому, що скоріше за все, якщо ми там згадуємо про такі чудові місця, які відомі, перебування багатьох українців як там Монако, Відень, Дубаї, щось таке, що скоріше за все, Ніна Петрівна, якщо ми говоримо про не дуже або абсолютно брудні кошти, вони їх тримають не на біржах, а на так званих, децентралізованих площадках або на «холодних» гаманцях. І вся суть існування цієї крипти, воно ж починалося як деонімізована історія, то ми, на жаль, нічого там не побачимо. І я вам скажу відверто як людина, яка захоплюється книгами про якраз різні розслідування у фінансовому світі, в тому числі, крипти, на жаль, це не бачать і Сполучені Штати або інші країни.

Як приклад, от буквально на цьому тижні Binance винесли північнокорейські хакери на 6,5 мільярда і побачили, якщо я не помиляюсь, за весь цей час, скільки там кинуто сили відслідкувати аж цілих 2 мільярди із 6,3. Тому це такий світ крипти і саме тому вона і відслідковується.

Але якщо ви громадянин хочете заплатити з цього податки, от ще раз, я дуже непоганий тут приклад, тому що у мене взагалі іншого варіанту немає. Як тільки у мене зменшиться там крипта в декларації, мене ж одразу спитає або НАЗК, або та ж сама податкова: Ярослав, а поясни, куди ти її дів? Тобто я не можу в нелегальний обмінник прийти і обміняти там на цей... То для таких там, умовно, людей єдиний правильний спосіб – це заплатити податки. Ті громадяни, які захочуть виходити у фіат, вони їх заплатять. Хто не захоче, не заплатять, заплатять в майбутньому або...

ЮЖАНІНА Н.П. А ви можете за кордоном обміняти цю свою крипту і не показувати її зменшення? І де написано, що біржі будуть обмінюватися інформацією з нами і з податковою нашою?

ЖЕЛЕЗНЯК Я.І. Ніна Петрівна, як людина, яка проходила вже повну перевірку декларації в тому числі, тоді НАЗК робить запит, по-моєму, в Нацпол, Нацпол робить на Binance, Binance їм дає офіційну роздруківку, що у мене зменшилась крипта. А у мене виходить тоді недостовірна...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Давайте я поясню. Дивіться, давайте я поясню. Ніна Петрівна, от по процедурам, щоб вам було зрозуміло, бо мені теж... ми ж з вами не криптомани. Важкувато трошки.

Дивіться, у нас порядок визначення та підтвердження дати придбання та продажу відчуження віртуальних активів затверджується за цим законом Національною комісією з цінних паперів та Національним банком спільним наказом. Ми це їм даємо право визначати це. Надавач послуг, пов'язаний з оборотом віртуальних активів, зобов'язаний щороку до 31 січня року наступного за звітнім подавати до контролюючого органу звіт про операції клієнтів з віртуальними активами. От звідти вони і візьмуть цю інформацію і перевірять, співставлять з декларацією особи, яка декларується.

І третє. Якщо з-за кордону, то ми приєднуємося, як країна, до CSSP, це система така сама як у нас відбувається зараз в CRS – автоматичний обмін інформацією в межах автоматичного репорту, і передбачена Директивою DAC8. І ми будемо отримувати інформацію від їх площадок усіх, авторизованих у них, про всі операції наших резидентів так само, як ми отримуємо зараз інформацію про рахунки наших резидентів у країнах-членах, що приєдналися до цих систем.

Отака система. Тобто не можна сховатися, якщо він скористався легальною площадкою. З іншого боку, якщо він заходів перебувати в тіні, як Ярослав говорить, ну, дивіться, це ж його свідомий вибір, це його ризики. Ну, це так само, як він «в кеші» зараз може перебувати і ви його, і я його ніколи не зловимо, або зловимо, да, це його ризик. Тобто є люди, які люблять ризикувати, ну, нехай вони цим займаються так і далі, як вони займалися до цього.

ЖЕЛЕЗНЯК Я.І. Я тут додам одне. От дивіться, ми почали з концептуального, повернусь. Є от декілька моделей в світі: без регулювання, слабке регулювання, сильне регулювання. Попри те, що деякі експерти і, напевно, досі закликали нас, щоб це було слабке регулювання, от як у Дубаї, але ми обрали, у нас не сильно то був інший вибір, обрали європейську. У нас ми сильно дали оці регулювання, я сподіваюсь, що в тому легальному ринку, який, дай бог, з'явиться, там отих зловживань буде мінімально. Може, ми навіть надмірно зарегулювали, але слава богу, дали це на нормативку Нацбанку і комісії, сподіваюсь, що вони будуть...

ЮЖАНІНА Н.П. Можна крайнє питання?

ЖЕЛЕЗНЯК Я.І. Да, звичайно.

ЮЖАНІНА Н.П. Тобто я зрозуміла, що це для людей, які хочуть показати, наприклад, свої доходи, їм треба показати, і вони працюють через ці біржі, які насправді можуть теоретично співпрацювати з нашими контролюючими органами. А скажіть, будь ласка, ви якісь очікуєте надходження від застосування цього закону? Тобто ви щось прораховували для себе, скільки може отримати бюджет, чи поки не рахували?

ЖЕЛЕЗНЯК Я.І. Ніна Петрівна, я вам скажу чесно, я не вірю... По-перше, я читаю Chainalysis. Це там, напевно, найбільша провідна фірма по відслідковуванню, вони робили аналіз по Україні і все таке, там Україна в топ-6, топ-7 крипти. Пробачте, я залазив в методологію, там вони фігню нарахували. Ми точно там далеко навіть не в перших десятках. Це я про загальний оцей вайб, що у нас тут мільйони крипти і все таке, це трохи перебільшують. Вони просто дивляться, якраз у нас відкритий публічний реєстр декларацій, вони типу аджестують це на всю країну.

Друге. Я не вірю, що це принесе багато, не прораховували. Єдине що, воно, мені здається, по-перше, наведе лад на ринку обмінників, що давайте чесно, стало там БЕБ, напевно, бажано було б тут послухати. Це така погана траса для різних поганих історій. А, по-друге, це буде, да, це буде для тих, хто захоче офіційно, такі є... такий серед членів бізнес-асоціацій, які приймали участь в наших робочих групах, тобто є компанії, є типу фізичні особи, які готові заплатити податки, щоб у них воно було офіційно задекларованe, продати цю крипту, щось відповідно на неї там купувати потім і таке інше.

Але казати, що я вірю, що це будуть мільярди, я бачив деякі там прогнози, там 100, 500 мільярдів, ну, це казки. Тому, дай бог, щоб воно приносило гроші, дай бог, щоб воно запрацювало. Я не думаю, що це буде якась суттєва макроекономічна цифра, щонайменше...

ЮЖАНІНА Н.П. Ні, ну, просто пан Данило мені називав, колись, мені здається, ви називали, якою сумою крипти володіють українці, щось там була астрономічна...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Да, там астрономічна.Ніна Петрівна, знаєте як відповідати правильно на це питання: ви купуєте чи продаєте? Тобто якщо ви проти цього закону – можна вийти на одну суму, якщо ви за цей закон, то ви виходите на ...

ЮЖАНІНА Н.П. Ні, я хочу зрозуміти, може, колись придбаю.

ЖЕЛЕЗНЯК Я.І. Колеги, колеги, я вам відповідаю.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Справедливу відповідь ми не знаємо, ніхто не знає.

ЖЕЛЕЗНЯК Я.І. Колеги, відповідально заявляю, ніхто не знає на світі, ніхто. Це неможливо відслідкувати. Це все, знаєте, пальцем в небо. І там, пробачте, ми ж серйозна організація начебто, не прогнозуванням займаємося, тому я не знаю.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.Будь ласка, Юнаков.

ЮНАКОВ І.С. Доброго дня, колеги. А у мене питання таке. Дивіться, по-перше, є крипта, а є стейблкоїни, а стейблкоїни мають офіційного емітента і закон в Америці вже пройшов, GENIUS Act називається і, в принципі, там все врегульовано. Але у мене питання таке, що зараз ці центробанки, наприклад, в Японії, тій же Америці купляють зараз крипту. Чи буде цей закон давати можливість нашому Нацбанку і іншим банкам купляти і тримати як резервний актив криптовалюту?Дякую.

ЖЕЛЕЗНЯК Я.І. Це окремий законопроєкт і відповідь на твоє запитання – ні. Для цього треба змінювати інші норми закону. Я подав такий законопроєкт, якщо не помиляюсь. Але наскільки я бачив, Нацбанк не в захваті був від нього. Тому ми цю дискусію відклали до… Спочатку хоча би їх легалізувати в хорошому сенсі, а потім вже…

ГОЛОВУЮЧИЙ. Зараз там звільниться Трамп у Сполучених Штатах і може…

ЖЕЛЕЗНЯК Я.І. Дуже цікавий приклад, я раджу всім погуглити, Ель-Сальвадор, вони ж там взагалі… Коротше, поганий приклад.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Банкроти, бо валюта має велику волатильність.

Будь ласка, Галина Васильченко.

ВАСИЛЬЧЕНКО Г.І. Дякую. Насправді складний законопроєкт і до кінця розібратися, як це все буде функціонувати, теж доволі складно.

У мене два питання, одне до вас, Данило Олександрович. Ви, коли озвучували, який саме механізм і як ми зможемо побачити, як буде обмін інформацією, сказали, що це буде за результатами звітності і зазначили, що це стосуватиметься тих осіб, хто декларується. Але в країні насправді, якщо я не помиляюсь, там у нас людей, які декларуються, десь біля 1 мільйона в обов’язковому порядку, а зрештою, власне, це в продовження питання Ніни Петрівни, чи ми зможемо побачити інших осіб? Да, це до вас питання. І ще одне питання до Ярослава, якщо можна.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дивіться, я мав на увазі декларуються, наші з вами декларації. Тобто це не декларації про доходи, які в податкову подаються. Якщо ми з вами, от на сьогодні, якщо я не вказав крипту…

ВАСИЛЬЧЕНКО Г.І. Ні, я це зрозуміла. В мене питання загалом концептуально, як побачити максимально всіх?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Концептуально, дивіться, ніяк. Ніяк. Тобто дивіться, ми даємо цю можливість виходу з тіні як опцію. Тобто ми розуміємо, що якщо людина, вона дбає про своє фінансове майбутнє, вона розуміє, що хоче вона, не хоче, але фінмон, він стає жорсткіший…

ВАСИЛЬЧЕНКО Г.І. Все, тут я зрозуміла. Я просто думала, можливо, є ще інший механізм, як решту побачити.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я вам поясню трошки по-іншому, чому це треба робити. Чому б я тим, у кого є крипта, радив би це зробити? Тому що гаманець сам по собі – це такого роду програма, яка показує весь рух крипти по цьому гаманцю, тобто що туди заходило і що звідти виходило. І достатньо лише один раз ідентифікувати людину з цим гаманцем в будь-яких обставинах, це може бути, наприклад, якесь слідство, може бути просто, він десь його використає і можна зв’язати людину з цим гаманцем. І на запит відповідного органу по цьому гаманцю відкриються всі операції, і відповідний орган зможе їх потім обкласти і виставити суму до нарахувань штрафів відповідній особі.

Тому я радив би всім скористатися цією унікальною можливістю. Але знову ж таки це право людини, як вони хочуть це робити, бо ми реально не побачимо тих, хто цього не захоче на сьогоднішній день.

ВАСИЛЬЧЕНКО Г.І. Дякую. Ярославе, власне, ти коли презентував, описував про біржі і сказав про гаманці, тобто що там кілька варіантів ми зможемо побачити, якщо людина, наприклад, продає через біржу. А якщо вона на ці якісь гаманці виводить, як нам тоді це побачити? Вона ж все рівно якісь операції через ці гаманці теж може здійснювати чи ні, чи тільки через біржі?

ЖЕЛЕЗНЯК Я.І. Взагалі це все гаманці. Колеги, мені прямо довго треба буде лекцію спочатку розповісти про структуру крипти. Я готовий, чесно, якщо хтось це… набирайте мене, я справді, напевно, вже можу вважатися непоганим спеціалістом в цьому. Але коротко, не побачу, на жаль. На жаль, от ракети, балістика корейська…

ВАСИЛЬЧЕНКО Г.І. А є якийсь приклад в країнах, де… Тобто моє питання концептуальне: як нам, скажімо, і регулятору в майбутньому мати більше інформації, крім тих, хто декларується загалом?

ЖЕЛЕЗНЯК Я.І. Тільки питати, коли людина приходить потім купує автівку, як приклад, звідки у тебе кошти? Оце якраз те, що Ніна Петрівна питала, те, що Серветник, те, що ребята достатньо довго відпрацьовували. KYC, звідки кошти? Причому на вході вже, умовно, в банківську систему і на виході це. Все, іншого варіанту немає. От ще раз, балістика, яка на нас летить корейська, 99 відсотків побудована на вкрадені кошти саме з крипто… Це державна стратегія Північної Кореї. От дуже раджу Lazarus Heist, є такий подкаст на BBC, два сезони, от вони прямо це описують. Це просто як би нова реальність, це як кеш буде ходити, втихаря там в сумках передаватися. Ми ніяк це не відслідкуємо, окрім як спитати потім типу, шановний, ти тут собі машину купуєш за 100 тисяч доларів, хоча тут в податковій декларації на цілих 5 тисяч гривень, а звідки кошти? Але це ж стандартна історія, вона не сильно відрізняється від всіх інших. Колеги, я дуже вибачаюсь, якщо..

ВАСИЛЬЧЕНКО Г.І. Дякую.

ЖЕЛЕЗНЯК Я.І. Можемо перейти до голосування. Я, справді, по телефону готовий потім вам всім розказати, книги порадити і навіть принести декілька.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Краще криптовалютою.

ЖЕЛЕЗНЯК Я.І. Пробачте, цього немає. Як ви визначилися в попередніх серіях, мені важко її навіть кудись перерахувати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Це не для працівників… для співробітників… Це був жарт.

ЖЕЛЕЗНЯК Я.І. Нацбанк підняв руку.

ШВАЧКО А.О. Ніна Петрівна, давайте я готовий продати вам, якщо вам треба криптовалютою.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Все. Що Нацбанк? Хочете подякувати за роботу? Дякуємо вам також.

ШАБАН О.В. Добрий день, шановні депутати. Дякуємо за роботу і Нацкомісії, і робочій групі. Але, на жаль, у тому тексті, який зараз є, є декілька позицій, які все ж таки не відрізняються від тих домовленостей, яких ми дійшли на робочій групі разом з комісією. Перші з них – це прирівнення токенів забезпечених активів та токени, які не є ART та EMT емітованих довірених країнах до таких, які емітовані в Україні. Під час робочої групи ми домовлялись, що НБУ матиме можливість надавати висновок за аналогією з висновком, передбаченим в статті 31. І цей висновок НКЦПФР, комісія враховує під час прийняття рішення про авторизацію або…

ЖЕЛЕЗНЯК Я.І. Олексій, можна я тебе переб’ю. Дивись…

ШАБАН О.В. Водночас зараз в редакції зазначається, що нацкомісія бере до уваги, а не враховує висновки НБУ.

Друге. Прирівнення таких токенів відбувається за повідомчим принципом, тобто за одного розкриття інформації, а не через заходи реєстрації, авторизації тощо. І що важливо, що взагалі не зазначаються заходи, які може здійснити комісія з метою заборони діяльності такого токена на території України. Тобто фактично існує можливість того, що входить на ринок неконтрольований віртуальний актив під виглядом ART або AZR, які нестимуть ризик значний для фінстабільності, а регулятор токенів, фінкомісія не зможе нічого з цим діяти, бо в неї будуть відсутні відповідні повноваження.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.Будь ласка, комісія.

_____. Так, давайте комісія.

СЕМЕНЮК О.В. Вітаю. Олексій, дивіться. По-перше, там зберігається повноваження. У комісії є повноваження зупиняти обіг подібних токенів. По-друге, ми ж спеціально передбачили…

ГОЛОВУЮЧИЙ. Тобто ще раз, повноваження таке є.

СЕМЕНЮК О.В. Повноваження є таке, визначено в законі, що комісія може зупиняти обіг конкретного активу, якщо він має ознаки якогось там схемного, проблемного і так далі.По-друге, ми ж беремо до уваги зауваження Національного банку. Якщо ви даєте повідомлення, що якийсь актив є, на вашу думку, проблемним, ви аргументуєте, звісно, комісія це бере уваги і швиденько реагує. Це абсолютно є нормальним.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дивіться…

ШАБАН О.В. Ми погоджували редакцію, враховує, враховує і бере до уваги…

ГОЛОВУЮЧИЙ. Вибачте, Олексій, Олексій Шабан, вибачте, будь ласка. Якщо ви хочете керувати цією галуззю, то давайте… зверніться з такою пропозицією до Верховної Ради, ми ліквідуємо комісію як це колись робилось фінустановою також, і віддамо ці повноваження вам. Але регулятор є незалежним органом таким самим як ви є. В що допустите якийсь інший орган чи ту саму комісію, яка б надавала б вам висновки, які б ви обов’язково враховували, тобто ви хочете повноваження вирішувати питання віднесені до їх компетенції, чи ми говоримо, що це незалежний орган, який є регулятором незалежним? Дивіться, ви захотіли давати висновки свої, вони можуть його врахувати, а можуть його не

врахувати. Вибачте, будь ласка, але це є дискреція. Як це ні? Да, це є дискреція комісії як незалежного регулятора цього ринку. Це їх повноваження, це їх право. Якщо у них є підстави не враховувати, це є їх… Це орган незалежний. Це не департамент Нацбанку. Вибачте, при всій повазі до Національного банку. Я дуже хотів би, щоб ми з вами все ж таки залишалися в межах якоїсь розумності і формулюючи повноваження один одного.

Тепер щодо реєстрації. Дивіться, я переконаний в тому, що якщо актив належним чином емітований на території ЄС, то давати можливість будь-якому органу, Нацбанку, комісії, Міністерству АПК реєструвати його ще тут, щоб що, щоб обилетить? Я вважаю, що це неправильно. Я вважаю, що регулятор…

ЖЕЛЕЗНЯК Я.І. Колеги, от про другу про реєстрацію, ми, по-перше, багато говорили на першому читанні. По-друге, це була позиція Мінцифри, я її підтримував. Ми ж брали приклад по ліках. Якщо у вас є за кордоном, в нормальних країнах, в поважних юрисдикціях вже вони зареєстровані, у вас спрощена реєстрація і це абсолютно нормально. Я вважаю, що це правильно. Просто навіть не буду зараз там про корупцію і все таке. Це логічно, якщо ми в ліках таке дозволяємо, то і тут. Ми ж тоді проговорювали, це, напевно, та була позиція, на якій сильно наполягало на Мінцифри.

ШАБАН О.В. Ярослав, там серед довірених країн, окрім ЄС, там і Сінгапур, по-перше. А по-друге, це мова йде про AZR, які не є ні ART, EMT. Щодо EMT, там у нас особливих застережень не було. А коли там загорнуто, в AZR заходить по суті EMT, то…

ГОЛОВУЮЧИЙ. Так, вибачте, по EMT у вас взагалі всі повноваження по регуляції.

ШАБАН О.В. Ні, так про EMT ми ж і говоримо.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дивіться, ще раз, комісія регулює цей ринок, ви регулюєте свій ринок, у вас є якісь питання, які пересікаються, ви можете давати свої висновки. Але питання чи враховують вони, чи ні – це якраз і є розмежування ваших повноважень, вибачте, будь ласка. Якщо інше, звертайтеся, будь ласка, до нас з пропозицією, ми вам віддамо ці повноваження в цілому. Не можна бути, знаєте, одночасно і розумним, і красивим, і ще… це не кожному дається, це дається тільки Третьяковій. Дякую.

Давайте, переходимо до визначення. Що ні? Чого ні?

ШАБАН О.В. Ні, я хочу сказати, у нас ще одне зауваження по децентралізованих.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, яке ще у вас зауваження?

ШАБАН О.В. По децентралізованих. Ми домовлялися, що, як компромісний варіант, з нацкомісією для того, щоб не було ризиків входу не авторизації при наданні послуг децентралізованими протоколами. Ми говорили про те, ми формулювали, що всі учасники, які надають послуги на De.Fi, повинні авторизуватися.

Тепер, в цій версії, яка є, по-перше, з’являється діяльність фізичних осіб з надання послуг, фізичних осіб, хоча на інші послуги авторизуються лише юридичні особи, і авторизація такої діяльності здійснюється у разі, якщо така особа або група осіб визначається протоколом та може бути ідентифікована комісією. Тобто, якщо відповідні особи, в тому числі фізичні, які контролюють цей протокол, не визначили себе або у разі, якщо комісія не змогла ідентифікувати таких осіб, то виходить, що надання таких децентралізованих послуг не вимагає авторизації.

ЖЕЛЕЗНЯК Я.І. Ні, я такого… Не завжди може ідентифікувати, але давайте, щоб комісія… Байдуже, це ж теж…

ГОЛОВУЮЧИЙ. Комісія, будь ласка.

СЕМЕНЮК О.В. Да, взагалі не розумію, в чому питання. Ми взагалі в законопроєкті передбачили, у нас ще було спірне питання, ми передбачаємо De.Fi чи не передбачаємо. Ми передбачили це як явище і, в принципі, все, тобто ми далі не йшли в зону регулювання самого De.Fi, і в тому числі і авторизацію таких надавачів. Тобто ми це як явище… а далі я не…

ЖЕЛЕЗНЯК Я.І. Олексій, можна я уточню? Ще раз, це Олексій, котрий Шабан, як ви визначились на робочих групах. А ви хочете, щоб всі De.Fi прямо йшли через ідентифікацію?

ШАБАН О.В. Ми домовлялися, що так, що через авторизацію. І комісія з цим погодилась. Ну, взагалі наша позиція була така, щоб ми не регулювали…

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ідентифікація і авторизація – це різні речі, давайте так.

СЕМЕНЮК О.В. А ми можемо це просто передбачити у підзаконних актах, тобто, в принципі, ми як явище De.Fi передбачили в законопроєкті, а далі безпосередньо нас ще чекають 18 підзаконних актів зі сторони комісії, один зі сторони Нацбанку, ми можемо там передбачити авторизацію, потенційно обговорити це там.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Пан Семенюк, дивіться, у нас позиція тут, я думаю, що з Нацбанком вона схожа. Ідентифікуватися мають всі абсолютно взагалі, всі абсолютно. Ніхто не може на легальному ринку працювати без ідентифікації, і це має бути

передбачено на всіх рівнях, і ми це передбачили у відповідному законопроєкті. Я не знаю, що там могло пройти не так, але це обов'язкова умова.

А якраз авторизація, ну, це вже ваше повноваження, ваше право. Ми не розуміємо і не можемо на рівні закону зарегульовувати цей процес тільки тому, що ми маємо якісь з вами фобії, розумієте? Тобто ми вважаємо, що людина, яка буде надавати цю послугу чи буде нею користатися, вона нехай краще буде авторизована, нехай краще ліцензію отримає, аніж ні.Дивіться, так ми за таким принципом не будемо працювати. Ми вважаємо і ми, до речі, це і був, скажімо так, наш підхід загальний при розробці цього законопроєкту, ми максимально віддали все на підзаконний акт і Національного банку, і комісії, аби ви могли врегулювати ті питання, які виникають у вас по ходу, не звертаючись до вас і минаючи ці надскладні процедури. Бо ми розуміємо, що це настільки жива матерія, на яку треба дуже швидко реагувати, закривати прогалини, чи, навпаки, знімати непотрібні ті моменти.

Будь ласка, Антон Швачко.

ШВАЧКО А.О. Дякую, Данило Олександрович, за слово. Хочеться додати тут буквально два слова щодо того, що враховуючи те, що на підзаконні акти для комісії, як повноцінного регулятора винесено дуже багато повноважень, якими вони можуть підкручувати і підрегульовувати в процесі, це дає змогу, як закривати прогалини, якщо вони будуть в законопроєкті, а вони можуть бути, так і давати дихати ринку, якщо це буде необхідно, якщо комісія буде бачити, що це необхідно і це не буде нести ризики, і в комунікації з Нацбанком вони можуть до цього дійти. Тому я вважаю, що там немає такої проблеми, яку озвучує Олексій, Нацбанк, я маю на увазі. Дякую.

ЖЕЛЕЗНЯК Я.І. Дивіться, ще раз, можна, щоб ми загальну картинку, всі однаково чують, я ж пам'ятаю робочу групу. Ми говоримо, що De.Fi існує, ніхто з цим не сперечається. Ми говоримо про те, що теоретично їх можна авторизувати, багато умов, але одна дуже обов'язкова, ми маємо знати, хто там стоїть за нею. Всі згодні? Давайте, мені здається, вони і так в тексті прописані.

ВАСИЛЬЧЕНКО Г.І. А можете ще пояснити іншим членам комітету, що таке De.Fi, EMT, ви вживали такі фрази. Сорі, що я перепитую, але я геть не розумію.

ЖЕЛЕЗНЯК Я.І. Це біржі, які не класично побудовані. Як біржа: там є адміністратор, є люди, є площадка, а це по так званих, хотів сказати смартпротоколах, але розумію, що нариваюсь на ще одне питання, що таке смартпротоколи. Умовно, програма, алгоритми. І дуже часто De.Fi – це не завжди гарні біржі, м'яко говорячи, дуже часто там навіть немає людини. Тобто ти не розумієш, просто хтось створив програму і вона між собою працює. Це називається децентралізація.

Біржі, вони там між собою, ну, по факту люди гаманець в гаманець переганяють, це все таке. Типу є великі і гарні біржі, їх тупо було б викидувати з нашого ринку, просто немає сенсу. І там є людина, яка приходить і говорить: це я автор цього коду, смартконтрактів і все таке. А є, де ми не знаємо. І те, що Олексій, який Шабан, абсолютно правильно говорить. Ну, ми ж тих, кого не знаємо, ми не можемо авторизувати. І от зараз ми з'ясовуємо, як у нас записано в законі. Начебто з'ясували, що ні, не можемо, це…

_____. Просто додам. У De.Fi нема посередників. De.Fi по суті йде прямий обмін між учасниками ринку, тобто напряму здійснювати фінансові операції, смартконтракт без посередників, це так званий Web3.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Розібрались. Дякую дуже. Все, все, все. Проговорили. Дякую дуже.

Будь ласка, тоді переходимо до прийняття рішення. Ставлю на голосування висновок Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики до проєкт Закону України про внесення змін до Податкового кодексу України та інших законодавчих актів України щодо врегулювання обороту віртуальних активів (реєстраційний номер 10225-д).

Комітет вирішив врахувати у порівняльній таблиці до законопроєкту, підготовленої до розгляду в другому читанні, пропозиції та поправки, що були подані народними депутатами України членами комітету відповідно до пункту 4 частини першої статті 15 Закону України «Про комітети Верховної Ради України» та включені до порівняльної таблиці за номерами: 2, 332, 337, 406, 456, 474, 517, 562, 617, 849, 851, 1002, 1047, 1054, 1055, 1092, 1422, 1463, 1479. Це найулюбленіша моя частина в рішеннях.

Друге. Підтримати редакцію законопроєкту, запропонованого до розгляду комітетом на засіданні 4 листопада 2026 року з врахуванням належного техніко-юридичного доопрацювання тексту спільно зі структурним підрозділом Апарату Верховної Ради України.

Третє. Рекомендувати Верховній Раді України прийняти законопроєкт в другому читанні та в цілому з необхідними техніко-юридичними правками.

Доповідачем… Вибачте, будь ласка, 2 пункт це він нам що говорить, щоб ми відправляли за вас юристам?

_____. *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Тобто ми не будемо повертатись до нього на комітет, щоб просто... Підтримуємо і вже рекомендувати Верховній Раді України прийняти законопроєкт у другому читанні та в цілому з необхідними техніко-юридичними правками. Доповідачем від комітету призначити... давайте або Гетманцева, або Железняка, ми розберемося з ним кого. Дякую дуже.Прошу голосувати.

Гетманцев – за Железняк.

ЖЕЛЕЗНЯК Я.І. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дубінський.Ковальчук.

КОВАЛЬЧУК О.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Палиця.Василевська-Смаглюк.

ВАСИЛЕВСЬКА-СМАГЛЮК О.М. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Васильченко.

ВАСИЛЬЧЕНКО Г.І. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Воронько.

ВОРОНЬКО О.Є. Воронько – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Герега. Герега. Герега.Горват.

ГОРВАТ Р.І. Горват – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Діденко.Заблоцький.Кінзбурська.

КІНЗБУРСЬКА В.О. Кінзбурська – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.Київець.

КИЇВЕЦЬ О.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Кулініч. Кулініч.Леонов.

ЛЕОНОВ О.О. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Лукашев.

ЛУКАШЕВ О.А. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.Ляшенко. Ляшенко. Ляшенко.арусяк.

МАРУСЯК О.Р. Марусяк – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.Мотовиловець.

МОТОВИЛОВЕЦЬ А.В. Мотовиловець – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.Ніколаєнко.

НІКОЛАЄНКО А.І. Ніколаєнко – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.Петруняк.

ПЕТРУНЯК Є.В. За, за. Петруняк – за. Підтримую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Приходько.

ПРИХОДЬКО Б.В. Приходько – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.Рєпіна.

РЄПІНА Е.А. Рєпіна – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.Скорик.

СКОРИК М.Л. Скорик – утримався.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.Славицька.

СЛАВИЦЬКА А.К. Славицька – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.Сова.

СОВА О.Г. Сова – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Устенко. Устенко. Устенко.Южаніна.

ЮЖАНІНА Н.П. Южаніна – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Ніна Петрівна.

Прекрасне голосування.

Скорик, може, передумає, ні? Не передумає. Добре.

Тоді скільки у нас? 20 – за, 1 – утримався. Дякую. Рішення прийнято.

Переходимо до наступного питання.

ЖЕЛЕЗНЯК Я.І. Дякую, колеги.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Да, Железняка відпускаємо.

Отже, проєкт Закону про інвестиційні фонди. Проєкт Закону про інвестиційні фонди. А де мій папірець був?

ЮЖАНІНА Н.П. Слухайте, ну, ми дві реформи не витримаємо, так що, все, досить.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ніна Петрівна...

ЮЖАНІНА Н.П. Одну хоч би пережити.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ми з вами ще витримаємо і витримаємо. Нас ще Третьякова чекає.

ЮЖАНІНА Н.П. Ні, ні.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дивіться...

_____. Яких ще вам реформ не вистачає?

_____. Та не зовсім точна цитата була.

_____. Я не могу точно.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Законопроєкт… А чому стоп? Я нічого не нажимав. Запис іде, да у нас? Дякую.

Отже, проєкт Закону про інвестиційні фонди (16137). Я доповідаю. Дивіться, ми його розробили… ми розробляли цей законопроєкт достатньо довго в консультаціях з ринком, з Світовим банком і з нашими народними депутатами, з комісією, безперечно. І він вийшов достатньо компромісним. Він вийшов настільки компромісним, що насправді ми не щодо всіх питань ще домовилися і домовилися зі Світовим банком до другого читання його ще доопрацювати.

Навіщо він потрібен, для чого це? Дивіться, на кінець 26-го року в управлінні, в компанії з управлінням активами на сьогодні перебуває майже 2 тисячі фондів з активами близько 800 мільярдів гривень. З них 1 тисяча 821 фонд і 770 мільярдів, тобто це левова частка, 98 відсотків всіх активів – це відкриті та інтервальні, вірніше ні, це венчурні фонди. Відкриті та інтервальні фонди…

_____. Закриті.

ГОЛОВУЮЧИЙ. … лише 344 мільйони гривень. Що це означає? Це означає те, що прості люди, які мають певні заощадження і хотіли б скористатися, скажімо, можливостями для інвестування, вони не користуються взагалі цим інструментом. І ми не можемо з вами залучити величезні гроші, які є у людей, а за нашими підрахунками, це більше 50 мільярдів доларів до війни, до початку великої війни були, напевно, зараз вже менше. Але це великі гроші, які ми не можемо залучити в розвиток економіки, які лежать під матрацами, які втрачають свою вартість щодня. І, власне, великі програми як-то програма великого житлового будівництва, яку ми хочемо запустити, вони шукають ліквідність, але не можуть їх знайти.

З іншого боку, ми розуміємо з вами, що ті фонди, які сьогодні представлені, по кількості більшість з цих фондів, які представлені сьогодні на ринку, вони використовуються не для залучення інвестицій, а для певних схем з ухилення від оподаткування. Бо ми маємо пільги в нашому законодавстві для такого роду інститутів спільного інвестування і, власне, вузьке коло осіб, вони використовують зазначені пільги для того, аби уникнути оподаткування податком на прибуток. В принципі, як би я нічого не бачу в цьому критичного, бо це наслідок прийняття такого рішення і його не може не бути. Але, якщо б це було понад те, що ринок працює, то бог вже з ним, а так це замість, а замість, так це нікому не потрібно точно.

Отже, роздрібного інвестора на цьому ринку фактично немає, іноземний інвестор в наші фонди не заходить. Чому не заходить? Тому що він не бачить звичних для себе структур, які були б для нього прозорі, зрозумілі і які можна було б використовувати. А ми зі свого боку, наші КУА, вони не можуть вийти на європейський ринок, на міжнародний ринок, бо їх також не сприймають.

Отже, що ми пропонуємо по пунктах зазначеним законопроєктом?

Перше. Запроваджуємо публічні та альтернативні інвестиційні фонди. Публічний фонд – це фонд, для широкого кола інвесторів, який має жорсткі вимоги щодо диверсифікації, ліквідності та розкриття. Альтернативний – для кваліфікованих інвесторів та спеціальних стратегій. Така модель сьогодні є в Польщі, Німеччині і у Франції.

Друге. З’являються інструменти, яких у нас сьогодні просто не існує. Це фонди венчурного капіталу, соціального підприємництва, довгострокових інвестицій і нерухомості. Власне, це ті фонди, які дозволяють нам залучити довгі гроші, а нам дуже потрібні довгі гроші, бо довгі гроші – це великі проєкти, які дозволяють нам багато чого побудувати.

Третє – це гнучкість форми. Фонд можна створити як юридичну особу або як особу без цього статусу. До речі, останні півтора місяця ми втратили в дискусії про ці юридичні особи чи відсутність юридичної особи і врешті ми домовилися до певної конструкції.

Четверте – захист інвесторів. Активи фонду зберігає незалежна кастодіальна установа і встановлюються чіткі вимоги до управління, оцінки активів, розкриття інформації цієї установи.

П'яте – відповідальність. Три види ліцензій для компаній з управління активами. Мінімальний капітал – це 125 тисяч євро, для базової ліцензії 50 тисяч. Штрафи за системні порушення і, власне, такі вимоги, які дозволяють нам не обмежити ринок, а дозволяють нам обмежити тих, хто хоче використовувати ці інструменти не для залучення інвестицій. І ми, чесно кажучи, думаємо до другого читання над тим, аби ці вимоги збільшити, підвищити. До цього, до речі, нас закликає ринок, успішний ринок.

І шосте – це вихід в Європу. Український публічний фонд зможе пропонувати свої сертифікати в Європейському Союзі, а європейські фонди працювати в Україні. Власне, це те, що ми пропонуємо до першого читання. Хотілося б, щоб… да, цей законопроєкт, дуже

важливо, він включається до DPO Світового банку, тобто до нього прив'язується фінансування. Ми просили б, аби він був прийнятий у нас. Дуже... Я не знаю, є Журжій, ми запрошували? Ні, не запрошували?

_____. Ні, Данило Олександрович, немає.

ГОЛОВУЮЧИЙ. В будь-якому випадку ті фонди, які є успішними в Україні і які ми знаємо з вами, вони залучені до роботи над цим законопроєктом. Ми точно чуємо їх так само, як ми і чуємо Світовий банк, який прагне захистити інвесторів на майбутнє, і намагаємося знайти баланс. Закликаю всіх долучитися до роботи над цим законопроєктом до другого читання, а зараз його підтримати. Дуже-дуже дякую.

Будь ласка, комісія. Давайте спочатку комісія, а потім депутати.

СЕМЕНЮК О.В. Дякую. Данило Олександрович, ви вже, в принципі, все основне сказали. Я хочу від себе ще додати, що важливо є в цьому законопроєкті. Це те, що комісія матиме тепер спроможність зупиняти обіг «сміттєвих» цінних паперів, що є дуже важливим, бо ми тільки цього року передали підозр на понад 200 мільярдів гривень до Нацфінмоніторингу, а за півтора останні року зафіксовано нами там близько 131 мільярд окремо там по компаніях, які ми бачимо, це конкретно обіг «сміттєвих» цінних паперів і де-факто законопроєкт цей дозволить зупиняти обіг «сміттєвих» цінних паперів і вичистити ринок для того, щоб він був зрозумілим і не лякав інвестора.

Тому ми його підтримуємо. Дякуємо всім за роботу. Він, дійсно, доволі щільно відпрацьований і там робота така була прямо професійна, обговорення щільне, але ми, в принципі, досягли компромісу. І я впевнений, що цей законопроєкт дозволить якраз і іноземному інвестору, і іноземним фондам також заходити в Україну, а українським фондам виходити на європейський ринок, тому що він тепер... вони тепер стають зрозумілими для іноземного потенційного роздрібного інвестора чи будь-якого.

До речі, в цьому році ми вперше з 2022 року допустили на український ринок капіталів п’ять іноземних ETF, я думаю, ця динаміка, вона буде лише зберігатися. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую дуже.

Будь ласка, Васильченко.

ВАСИЛЬЧЕНКО Г.І. Да, в мене загальне питання. Тобто ми цим законопроєктом просто більш ширшу рамку даємо для можливостей таких фондів, для того, щоб, власне, іноземний капітал міг заходити і іноземці могли брати участь? Правильно я розумію? Бо як тоді вже, наприклад, існують такі фонди як Inzhur?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дивіться, ну, Inzhur, моя особиста думка, я тут не хочу вирок якийсь озвучувати, але моя особиста думка полягає в тому, що Inzhur, він існує всупереч, а не завдяки. І йому вдалося навіть з урахуванням тих атавізмів, які є у нас сьогодні в законодавстві, організувати класний, прекрасний бізнес, до якого у комісії, я думаю... ну, я питав, нема питань щодо там, не знаю, якихось можливих шахрайств чи чогось іншого, тому всупереч.

Що ми хочемо зробити? Ми хочемо, з одного боку, почути їх позицію і якісь моменти спростити, якісь моменти ускладнити для тих, хто зловживає, наприклад, да. А з іншого боку, ми хочемо імплементувати кілька директив. Це євроінтеграційний закон, євроінтеграційний закон. Я вам просто проговорю, які директиви ми імплементуємо: Директива 2009/65, Директива 2011/61, регламенти 345/2013, 346/2013, 2015/670. Тобто цілу низку регламентів ЄС, які зроблять наше правове поле не тотожнім, але схожим з кращими зразками Європейського Союзу і дасть можливість нам розвиватися там, а їх залучати сюди також.Да, будь ласка, Семенюк.

СЕМЕНЮК О.В. Да, я додам, дам відповіді на питання. Справа в тому, що іноземні фонди можуть до нас заходити, українські фонди, по суті, не мають зворотного шляху, він для них є закритим, бо український фонд в Європі ніхто не візьме. Бо наша конструкція там на сьогоднішній день є непізнавана. Ми імпортуємо чужі фонди і не можемо де-факто експортувати свої. Цей законопроєкт змінює цю логіку і український бізнес отримає нові можливості.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Дякую дуже за обговорення.

Давайте переходити до прийняття рішення, да? Дякую.

Отже, ставлю на голосування висновок Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики до проєкту Закону України про інвестиційні фонди (реєстраційний номер 16137) рекомендувати Верховній Раді України проєкт Закону України про інвестиційні фонди (реєстраційний номер 16137, від 12.10.) включити до порядку денного шістнадцятої сесії Верховної Ради України дев’ятого скликання та за наслідками розгляду у першому читанні прийняти за основу.

Доручити Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики доопрацювати законопроєкт про інвестиційні фонди відповідно до частини першої статті 116 Регламенту Верховної Ради України з урахуванням пропозицій та зауважень,

зазначених у цьому висновку, а також пропозицій і поправок, поданих суб'єктами права законодавчої ініціативи, та внести доопрацьований законопроєкт на розгляд Верховної Ради України. Доповідачем призначити Гетманцева.Прошу голосувати, прошу голосувати.

Гетманцев – за.Железняк.Дубінський.Ковальчук.

КОВАЛЬЧУК О.В. За. Підтримую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Палиця.Василевська-Смаглюк.

ВАСИЛЕВСЬКА-СМАГЛЮК О.М. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Васильченко.

ВАСИЛЬЧЕНКО Г.І. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Воронько.

ВОРОНЬКО О.Є. Воронько – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Герега.Горват.

ГОРВАТ Р.І. Горват – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.Герега.

ГЕРЕГА О.В. Герега – за. Просто пропав зв'язок.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.Діденко.Заблоцький.Кінзбурська.

КІНЗБУРСЬКА В.О. Кінзбурська – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.Київець.

КИЇВЕЦЬ О.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Кулініч.Леонов.

ЛЕОНОВ О.О. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.Лукашев.

ЛУКАШЕВ О.А. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.Ляшенко.

ЛЯШЕНКО А.О. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.Марусяк.

МАРУСЯК О.Р. Марусяк – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.Мотовиловець.

МОТОВИЛОВЕЦЬ А.В. Мотовиловець – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.Ніколаєнко.

НІКОЛАЄНКО А.І. Ніколаєнко – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.Петруняк.

ПЕТРУНЯК Є.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.Приходько.Рєпіна.

РЄПІНА Е.А. Рєпіна – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Скорик.

СКОРИК М.Л. Скорик – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.Славицька.

СЛАВИЦЬКА А.К. Славицька – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.Сова.

СОВА О.Г. Сова – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.Устенко.Южаніна.

ЮЖАНІНА Н.П. Южаніна – утрималась.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Напрасно, Ніна Петрівна, хороший закон.

Дякую всім. Скільки? 20 – за, 1 – утримався.

Поїхали далі. О, домогосподарство! Проєкт Закону про внесення змін до Податкового кодексу України щодо запровадження добровільного режиму пільгового оподаткування доходів домогосподарств.

Галина Миколаївна Третьякова у нас сьогодні присутня на комітеті. Я їй уступаю місце для доповіді щодо цього законопроєкту. Будь ласка.

ТРЕТЬЯКОВА Г.М. Насправді ми писали цей законопроєкт разом з Данилом. Я вдячна йому, тому що для мене це третя щонайменше спроба підійти до питання ПДФО саме родин домогосподарств.

І я зразу скажу, тому що в понеділок була робоча група і обговорювалося, для чого цей законопроєкт, що у цього законопроєкту декілька аспектів, один з яких – це демографічний аспект. Ми багато уваги приділяємо індивідуалу, людині, яка у нас в центрі політики. Водночас у нас дуже замало державних політик і в центрі родина або домогосподарство.

Родина і домогосподарство в європейській, в американській практиці – це інституції чи суб'єкти, різниця між якими почала останні 20-30 років суттєво розходитися. Наприклад, у штаті Нью-Йорк домогосподарство і сім'я співпадають лише на 40 відсотків. Тобто люди живуть під одним дахом і користуються однією кухнею так, як їм зручно і з тими, з ким їм зручно жити. Це може бути цивільний шлюб, а можуть бути просто

партнерські відносини такі як, наприклад, є у студентів в гуртожитку, коли три-чотири студенти живуть разом і ведуть господарство разом.

Тому цей законопроєкт про оподаткування домогосподарств. Я зразу скажу, що оподаткування фізичних осіб з системою ПДФО при плоскій ставці, яку ми маємо, ПДФО плюс ВЗ, з одного боку, дає можливість фіскальним органам дуже високий відсоток збирання такого податку, водночас є надзвичайно справедливою системою і геть відрізняються від системи оподаткування родини і домогосподарств, які є в Європі.

Таким чином, якщо ми думаємо в демографічному аспекті не тільки про народжуваність дітей, але й про повернення українців, ми маємо зробити систему оподаткування для того, щоб наші українці, мільйонами, які виїхали за межі України, повернулися, але вони вже призвичаїлися в Європі сплачувати оподаткування як родина і мати повернення переплачених податків на доходи фізичних осіб. І коли з ними заводиш розмову про повернення, вони завжди питають, а ви таку систему в Україні зробили чи ні?

Теж суттєво, що на домогосподарства не розповсюджуються трудові відносини на відміну від ФОП. Це теж ми в нашому комітеті дуже суттєво обговорювали, тому що ФОП з точки зору Європейської комісії, європейської спільноти є роботодавцем. І, якщо він роботодавець, то відповідно ФОП має наймати. Наприклад, жінка є ФОП, але чоловік працює в неї разом у бізнесі. Так от відповідно до українського законодавства жінка ФОП має найняти свого чоловіка на трудовий договір, відповідно виконувати до цього чоловіка всі вимоги трудового законодавства. Це не тільки наказ, це ще і відпустка щонайменше 28, це 40-ка годинний тиждень і інші вимоги, які Держпраці буде контролювати, як жінка ФОП, що вона використовує до чоловіка, який в неї працює. В домогосподарстві таких вимог немає, в тому числі і до дитячої праці. Ви знаєте, що дитяча праця обмежена трудовим законодавством. Відповідно в родині працюють всі, займаються клінінгом і іншими речами.

Наша система хоча наближає ПДФО до... вона не охоплює всю реформу ПДФО, це теж в понеділок на робочій групі ми обговорювали. Наприклад, ми не чіпаємо тематику, де має справлятися і передаватися ПДФО: по місцю проживання чи по місцю реєстрації бізнесу. Цей законопроєкт не про це. Цей законопроєкт про ПДФО з точки зору родини, домогосподарства і людини. І прибирання, можливість прибирання для родини і ввести для родини собівартість виживання однієї людини. Ми запропонували разом з Данилом, що в родині 12 тисяч гривень – це сума, яка йде на утримання кожного утриманця, в тому числі годувальника. І ця сума, якщо вона при збиранні ПДФО, у джерела ПДФО забрали, то вона має повернутися в родину, саме ПДФО.

Цей законопроєкт також не про перерозподіл ПДФО між органами місцевого самоврядування, центральними органами виконавчої влади і хто буде повертати. Цей законопроєкт саме про спеціальний режим оподаткування домогосподарства.

Хочу теж сказати, що у нас в декларації оподаткування домогосподарства в фіскальному сенсі немає, воно відсутня, для РЕР є. Власне, та декларація, яку складають РЕР, це і є декларація домогосподарства, яка складається з активів і пасивів, доходів і витрат. Але, крім РЕР, така система оподаткування неможлива для інших українців. Це теж така собі дискримінація, коли інші домогосподарства, які хочуть скласти таку декларацію, вони не мають можливості це зробити добровільно. Ще є штука – податкова знижка.

На жаль, на робочій групі присутній директор Департаменту оподаткування фізичних осіб не дуже володів даними, але впродовж робочої групи він таки знайшов статистику, що в нас, він сказав, 14 мільйонів платників фізичних осіб. За моїми даними це більше, майже 15 мільйонів. А відповідно отримали податкову знижку за іпотеку, лікування і навчання, це те, що декларує Податковий кодекс: за лікування у нас 0 домогосподарств і родин отримало податкову знижку; по інших причинах, іпотека, навчання дітей – менше ніж 1 відсоток. Можете загуглити, у штучного інтелекту запитати, скільки повертають податкових знижок в Америці, в Європі? Це декілька десятків відсотків від домогосподарств.

Таким чином, от така система оподаткування ПДФО, до якої ми не могли приступити, бо там велика купа проблем. Я вдячна Данилу, ще раз, Гетманцеву за те, що він надав і ємності комітету, і членів секретаріату, хто допоміг написати цей законопроєкт. Я думаю, що це буде суттєва революція і в контексті трудового, соціального справа.

Соціальний аспект я ще не зачепила. Ми з вами прийняли, Президент вже підписав Закон «Про базову соціальну допомогу». Європейська практика надання соціальної допомоги – це оцінка фінансового стану домогосподарств, так званий means test, тест на нужденність. Чи здатне домогосподарство обслуговувати свої борги по іпотеці, по навчанню дітей, по медичних послугах, коли потрібно члена домогосподарства лікувати? І яким чином дати домогосподарству житлово-комунальну субсидію? Ми запровадили в Міністерстві соціальної політики для домогосподарства, яке просить житлово-комунальну

субсидію, окремий вид декларації, за яку людина не несе кримінальну відповідальність на відміну від декларації, яка здається в податкову службу.

Базова соціальна допомога – це оцінка стану сім'ї, родини і допомога адресна родині, яка не здатна сьогодні сама забезпечити своє виживання. Це абсолютно європейська соціальна допомога, яка в Україні теж запроваджена не була, тому що ми… Не буду розповідати, чому.

Цей законопроєкт дає можливість це все використати, все, що є в Європі, в тому числі і використати економічну свободу ведення економічної діяльності без реєстрації ФОП. Сьогодні в Україні це неможливо, вести економічну діяльність без реєстрації, діє ще стара радянська заборонена норма, якщо ти провадиш економічну діяльність, то ти як домогосподарство, навіть якщо ти продаєш залишки своєї консервації чи щось зв'язав і продаєш не через цифрову платформу, яку, я вдячна членам вашого комітету за те, що ви врегулювали недавно проблематику, продаж того, що виробляє домогосподарство, через цифрові платформи.

Законопроєкт дає для домогосподарств можливість обрати добровільну форму, добровільний спеціальний режим. Це легальна діяльність економічна без реєстрації ФОП за визначеними видами діяльності в Податковому кодексі. Це для родини зниження податкового навантаження в залежності від того, хто є утриманцем, чи є в родині безробітні, діти, особи з інвалідністю, люди похилого віку. Це просте декларування в ідеалі, яким чином це реалізує податкова, я не знаю, але потрібно це зробити для того, щоб дати потім зауваження. Це можливість повернення ПДФО, яке можливе в будь-якій європейській країні. Це відсутність ризику для домогосподарства штрафувати домогосподарства за діяльність без реєстрації, за економічну діяльність. Це, до речі, детінізація економіки і це чесна розмова політиків і держави з родинами і з домогосподарствами. Ми даємо тобі можливість, 12 тисяч, я маю надію, що це будуть такі цифри, як в Європі, через деякий час. Ми даємо тобі цю можливість в домогосподарстві, цю суму, податки не сплачувати, або, якщо ти сплатив у джерела, то повертати цей податок. В такому випадку ми можемо контролювати, що ти не задекларував. Це теж річ, яка може бути впроваджена в Україні тільки при наявності системи оподаткування домогосподарства.

Я не буду далі зупинятися, я думаю, ви всі тут розумні в частині ПДФО, я лише прокоментую ті зауваження, які, на жаль, висловив Мінфін в понеділок на робочій групі. Для мене було здивуванням, коли Мінфін сказав, що Європа начебто переходить від системи оподаткування домогосподарств до індивідуальних форм. Коли я намагалася з'ясувати, а хто саме в Європі переходить, який саме політик вирішив це зробити. Це самовбивство, я зразу скажу, ніхто з європейських політиків не відмовиться від системи оподаткування домогосподарств, бо це вигідно людям, а люди є основною будь-якої економічної доктрини, будь-якої європейської країни. Так-от мені назвали Ірландію. Я з'ясувала все, що є по Ірландії, є документи і коротенький звіт, що відбувається в Ірландії у 25-му році. Там було три науковиці, три жінки, які у 25-му році на EUROMOD, на сайті опублікували наукову роботу, яка стосувалася перерозподілу в домогосподарстві і в родині домашньої праці. Робився акцент, що домашню працю в домогосподарстві переважно роблять жінки і таким чином потрібно цей індивідуальний вклад жінок враховувати. І індивідуалізація, яку запропонували ці три жінки, стосувалася саме перерозподілу праці між членами домогосподарства в родині. Жоден політик і жоден план в Ірландії не передбачає переходу на чисто індивідуальну систему оподаткування ПДФО, яка існує в Україні, як виняток, від європейської практики.

Нам у понеділок давали зауваження профспілки. Я вдячна Спільному представницькому органу профспілок, тому що це ми могли би врахувати з вами, коли приймемо цей законопроєкт на друге читання. З одного боку, це стосується того, що домогосподарство веде діалог з податковою тільки через електронні канали, через свій кабінет. Профспілки просили, щоб була передбачена можливість робити це багатоканально, зробити багатоканальний простір, тому що не всі домогосподарства є… не для всіх доступний.

Профспілки говорили про безумовний захист єдиного житла. Це потрібно зробити, у мене є законопроєкт, він знаходиться у пані Шуляк у Комітеті державної влади про те, що, якщо боргові зобов'язання або заборгованість по комунальних послугах накладається на єдине житло. У нас купа випадків, коли за несплату комунальних послуг людей, особливо одинаків, особливо 65 плюс виселяють з квартири, продаючи цю квартиру в першому перепродажі задешево, а потім в другому перепродажі в 1,5, в 2 рази дорожче, відповідно наживаючись на людях, які є одинаками і які за рахунок пенсій, я нагадаю, що в нас третина пенсіонерів отримує пенсію до п'яти тисяч гривень на місяць, відповідно там створюється неможливість оплати у пенсіонерів, особливо ті, хто живуть одні, як одинак,

особливо в тих, кого родина покинула і поїхала в цілях безпеки за кордон, похила людина залишається тут одна. Тому безумовний захист єдиного житла у разі, якщо домогосподарство, відповідаючи всім своїм майном за податковим зобов'язанням має за це заплатити, має бути безумовний захист єдиного житла.

В моєму законопроєкті як і в європейській практиці, якщо це стосується єдиного житла, у людини забрати виконавець таке житло може тільки після контактів із соціальними службами.Так, ну, все. Пішла. Прошу підтримати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую дуже.Третьякову, якщо не зупинити, то ми можемо з вами перейти в наступне засідання.

ЮЖАНІНА Н.П. Ого, чого ви вчудили, ви навіть місце уступили, да?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Да, да. Я її люблю просто.

ТРЕТЬЯКОВА Г.М. Дивіться, колеги, я просто скажу, в Ірландії комітет оподаткування має назву – Комітет оподаткування і соціального забезпечення. Тому коли ви думаєте про оподаткування, особливо ПДФО, не забувайте про соціальне забезпечення. Я думаю, що комітети можна злити.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Зіллємо обов'язково.Отже, хтось... Мінфін, будь ласка. Мінфін. Заснув?

ТРЕТЬЯКОВА Г.М. Марченко сказав, що ...

ГОЛОВУЮЧИЙ. А де Мінфін, вибачте, будь ласка?

МАКСИМЕНКО Л.П. Добрий день. Перепрошую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Да.

МАКСИМЕНКО Л.П. Максименко Лариса, Департамент податкової політики. Міністерство фінансів розглядало цей законопроєкт, висловило до нього зауваження. В цілому законопроєкт не підтримується. Зауваження, якщо коротко, то стосуються того, що насамперед така модель, де фактично створюється режим пільгового оподаткування на кшталт спрощеної системи оподаткування і фактично він дозволяє здійснювати економічну діяльність без реєстрації та застосування РРО та/або ПРРО. Це може створити схему ухилення від оподаткування, буде складно з боку контролюючих органів або навіть унеможливлено здійснювати контроль реального обсягу, об'єму отриманого доходу і може призвести до втрат доходів.

Також визначення такого механізму, який передбачений законопроєктом, він зменшить базу до оподаткування на суму неоподаткованого доходу, але також буде неточно він обрахований, тому що різні фактичні прожиткові мінімуми для різних груп населення, вони... теж треба проводити буде якісь обстеження для того, щоб точно це визначити.

Також реалізація законопроєкту, вона потребує вирішення загальнообов'язкового державного соціального страхування членів домогосподарств, які будуть здійснювати економічну діяльність без набуття статусу фізичної особи-підприємця. Відсутність такого статусу у членів домогосподарств зумовить те, що вони не підлягатимуть обов'язковому соціальному страхуванню. І як наслідок, це не буде відповідати Закону «Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування», яким встановлено обов'язковість такого страхування для громадян суб'єктів підприємницької діяльності.

Також запропонований законопроєктом добровільний режим пільгового оподаткування доходів, він спрямований на створення нового спеціального пільгового режиму із складним механізмом повернення податку на доходи фізичних осіб для працюючих членів домогосподарств. Враховуючи все, може також призвести до невизначених якихось речей і зменшення бази оподаткування. Тому Міністерство фінансів не підтримує цей законопроєкт.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.Будь ласка... Не підтримує, зрозуміло.

Давайте переходити до обговорення. Ніна Петрівна.

ЮЖАНІНА Н.П. Хотіла би у пані Галини запитати, а що тоді означає та базова соціальна допомога... *(Не чути)* цей закон, що ми прийняли нещодавно, де як би новий підхід до соціального забезпечення чи допомоги, яке буде надаватися, виходячи із доходів домогосподарства чи родини? Тобто це стосується тільки тих людей, які можуть отримати соціальну допомогу, я так зрозуміла? Чи всіх родин, у яких доходи на 1 людину будуть менше встановленого мінімуму, який є по законодавству? Це перше питання.

Друге питання. Виходить так, що у нас родина, яка займається, наприклад, вирощуванням якоїсь городини, сільгосппродукції, продає її на ринку, ці операції в них не оподатковуються по діючому законодавству. Якщо родина займається... Там взагалі-то комплексний закон, який був раніше прийнятий, він там якось працює щодо... *(Не чути)* і вже трошки більше є продукції... *(Не чути)* законом четверта група і їм дозволити... *(Не чути)* говорити про... *(Не чути)* є одна людина, мама, наприклад, яка вирощує квіти. Скажемо так, вона не продає через цифрові платформи, а вона робить якісь фотографії в

фейсбуці і до неї звертаються знайомі люди, які говорять, купують у неї щось. Це вважати підприємницькою діяльність потрібно, да? Тобто це доходи, які, як інші, мають оподатковуватися 18 плюс 5 по діючій системі? Це питання вже до пана Данила.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Да, Ніна Петрівна.

ЮЖАНІНА Н.П. І зараз, якщо ви хочете сказати, що…

ГОЛОВУЮЧИЙ. Відповім, бо там багато…

ЮЖАНІНА Н.П. Це друге питання. Це все в продовження, почекайте.

І третє. Тепер якщо застосувати норми закону, які ви пропонуєте, то щонайменше дві особи мають об'єднатися в домогосподарство, які зареєстровані за одною податковою адресою, наскільки я зрозуміла. Тобто в цієї мами немає більше нікого зареєстрованого, вона сама, тому і займалася квітами, і продавала. То що буде в цьому випадку? Тобто що ви пропонуєте в даному випадку і чи покриває ця схема, вами запропонована, ситуацію…

ГОЛОВУЮЧИЙ. Так, дивіться, щодо оподаткування. Цей дохід, про який ви зазначили, якщо вона продає чи квіти, чи цибулю, чи щось інше продає зі свого городу, він оподатковується за загальною ставкою, але у неї є пільга, величезна пільга до 100 тисяч гривень. Да? Скільки? Ні, по вирощеному на своїй земельній ділянці, там до 100 тисяч гривень, я зараз просто не пам'ятаю конкретно яка, три роки тому було 80, зараз вже більше, бо там прив'язка йде до мінімуму. Тобто це не оподатковується і так. І ви розумієте, що вона, якщо торгує без РРО, то неможливо відслідкувати ці 80 чи 100 тисяч. Тому це питання поза дискусією, в принципі, вона зараз нічого не сплачує. Третьякова пропонує їй опцію, опцію пропонує. Тобто якщо ти хочеш це робити вбілу, хочеш отримувати білий дохід, хочеш цей білий дохід, щоб в тебе були на нього документи, то, будь ласка, ось у тебе є така процедура.Які там інші питання були? Будь ласка, Третьякова.

ТРЕТЬЯКОВА Г.М. Податки…

ЮЖАНІНА Н.П. Почекайте, людина вирощує не городину, а квітку, декоративну квітку в горщику, вона одна в родині, вона одна, що вона має…

ТРЕТЬЯКОВА Г.М. Нічого вона не має, бо квітка, поки вона не продана, вона нічого…

ЮЖАНІНА Н.П. Вона продана через фейсбук, до неї прийшли люди. Але якщо податкова захоче, вона побачить, що у фейсбуці людина весь час виставляє вирощені квіточки і десь вона їх продає. У неї немає ні РРО, нічого. Чи можуть до цієї людини бути претензії, що вона має бути зареєстрована ФОП другої групи, чи вона може продавати, чи вона може скористатися вашим законом, якщо ви виписали там таку норму, що потрібно щонайменше дві особи.

ГОЛОВУЮЧИЙ. А якщо одна особа, розумієш?

ТРЕТЬЯКОВА Г.М. А якщо одна особа, там взагалі цей законопроєкт не застосовується. Все.

ЮЖАНІНА Н.П. То що ми тоді вирішуємо, скажіть, будь ласка?

ТРЕТЬЯКОВА Г.М. Ми написали, що немає утриманців, що вона сама по собі. І якщо вона сама по собі, то діють всі норми індивідуального оподаткування, які сьогодні є. Навіщо це виписувати?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ну, давайте, це ми можемо продискутувати.

ЮЖАНІНА Н.П. То вона платить 23 відсотки?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Є питання…

ТРЕТЬЯКОВА Г.М. Можна розповсюдити на друге читання, можна ні. Я по базовій соціальній допомозі, базова соціальна допомога – це новий підхід, цей законопроєкт скасував Закон про малозабезпечені родини, тобто він на заміну пішов. І він розписав, що та допомога, яка надається державою, надається на визначений термін, якщо людина не має… наприклад, подружжя 65 плюс, у цьому випадку їм призначається ця допомога пожиттєво. Сьогодні майже всі соціальні допомоги призначаються пожиттєво.

Мова йде про те, що крім допомоги, яка надається відповідно до Закону про БСД, про базову соціальну допомогу, держава має створити інфраструктуру і створити індивідуальний план виходу родини із складних життєвих обставин. І та допомога, яка надається державою, вона може бути більша, ніж зазначені норми сьогодні в законодавстві, там 2 тисячі чи 3 тисячі. Ми можемо домовитися з родиною. І він передбачає, що з родиною укладається так званий соціальний контракт. Наприклад, Державна служба зайнятості надає 10 робочих місць, чи надає 100 тисяч чи 200 тисяч для захисту бізнесу. Тобто цей законопроєкт створює для родини такий план, який виводить таку родину, якщо це не 65 плюс, таку родину в самостійне життя. От в чому…

ЮЖАНІНА Н.П. Цей закон, що ви говорите, пані Галина, з вашим законом якось пересікається чи ні?

ТРЕТЬЯКОВА Г.М. Звісно, пересікає. Тому що оцінити родину можна тільки за податковою декларацією. У разі відсутності податкової декларації ми знову потрапляємо

на цей шпагат, як ми сьогодні призначаємо житлово-комунальні субсидії, де до 60 відсотків ми не надаємо адресну допомогу. Ми надаємо допомогу багатим родинам. Тобто система перерозподілу в соціальній політиці має допомагати людям, які потрапили в СЖО, в складні життєві обставини. Ми допомагаємо і тим, хто в СЖО не потрапив, зменшуючи фінансування армії, зменшуючи фінансування…

ЮЖАНІНА Н.П. Ні, почекайте. Без філософії. Скажіть, будь ласка, тоді друга група взагалі непотрібна спрощеної системи. Вони можуть перейти на цю систему, домогосподарства, вони перестануть реєструватися індивідуально, людина, яка займається, вони зареєструють домогосподарство і взагалі зникнуть як такий клас, який сплачує єдиний податок зараз і який, справді, дає доходи в місцеві бюджети.

ТРЕТЬЯКОВА Г.М. Домогосподарство, що воно не вносить податки? Ну, ви так розглядаєте, начебто домогосподарства конкурують з ФОП. Це не конкурують. З одного боку, не у всіх європейських країнах, там крім Польщі, де є квазі ФОП, щось таке на кшталт наших ФОП. Далі у нас ФОП немає, але скрізь є домогосподарства. Ми у наших родин відібрали ведення економічної діяльності, яка може розвивати нашу економіку, заганяємо за вашою логікою всіх у ФОП і не даємо можливість домогосподарству розвиватися. Ну, так дайте можливість людям розвиватися. Назвіть це – нова економічна політика. Я взагалі дивуюсь…

ЮЖАНІНА Н.П. Пані Галина, не треба так говорити. Якщо нова економічна політика, то тоді не треба нічого витребовувати від людей, реєструватися, звітуватися і так далі. Тоді це буде нова економічна політика. Відпустили, нехай…

ТРЕТЬЯКОВА Г.М. Нема у світі європейському, нема такої системи, де беруть плоский ПДФО. Плоска ПДФО провокує бідність. От Азаров розпочав плоску ставку ПДФО і фіскалам всім дуже сподобалося, дуже сподобалося. Тому що чим ти бідніший, тим ти більше сплачуєш ПДФО і податків.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Давайте Васильченко, будь ласка.

ВАСИЛЬЧЕНКО Г.І. Дякую. Я насправді колись досліджувала теж це питання серед європейських країн, дійсно, і в країнах Європейського Союзу, і у Великобританії є певний мінімум, який людина заробляє, з якого не сплачує ПДФО. В різних країнах це по-різному відбувається. Тому загалом концепція щодо підтримки тих, хто заробляє найменше, які потрапили в складні життєві обставини, загалом таку концепцію я підтримую. Але щодо конкретно цього законопроєкту, насправді в мене теж є багато запитань і зауважень. Найперше, я не зрозуміла, що тоді відбувається з ЄСВ таких осіб чи загалом такого домогосподарства?

Друге моє питання. Ми зараз, коли приймаємо будь-який законопроєкт, зокрема в нашому комітеті, часто голова комітету наголошує, що це там підтримується чи не підтримується нашими міжнародними партнерами, що десь, може, зокрема, ті речі, які можуть сприяти тому, що державний бюджет буде отримувати менше надходжень, відповідно критикується нашими міжнародними партнерами.

То друге моє питання. Яка загалом позиція і чи ви, пані Галю, комунікували з міжнародними партнерами, щоб ми як члени комітету теж розуміли?

І третє моє питання. Ви зазначили, що певні види діяльності можна буде здійснювати, не потрібно відповідно реєструватися як ФОП. То який саме перелік цих видів діяльності, хоча б як приклад, озвучте, щоб теж було зрозуміло?

І крайнє моє питання. Я все-таки уточню, 12 тисяч гривень на місяць пільга це однієї особи чи цілого домогосподарства, там дві-три особи? Дякую.

ТРЕТЬЯКОВА Г.М. Однієї, я зразу відповім.

Цей законопроєкт, він же не може в одному законі вирішити всю проблематику. І зразу відповім про контакти. Я розмовляла з МВФ щодо цього законопроєкту і у дуже щільному контакті з Світовим баком. Що стосується…

ВАСИЛЬЧЕНКО Г.І. Вони підтримують, так?

ТРЕТЬЯКОВА Г.М. Це наша справа, українська. Як може міжнародна структура підтримувати чи не підтримувати оподаткування суб'єктів в Україні, яка впроваджує європейську модель оподаткування родин.

ВАСИЛЬЧЕНКО Г.І. Я питаю у вас, яка у них позиція? Тому що нам часто на цьому комітеті голова зазначає, щоб ми зважали на ту позицію, оскільки під час воєнного стану наші міжнародні партнери дуже суттєво підтримують нас, зокрема субвенціями в державний бюджет.

ТРЕТЬЯКОВА Г.М. Так, але сьогодні нашу країну утримують бідняки для бідняків. Наші партнери нам талдычат вже який рік, що ми маємо впроваджувати хоча б помірковано прогресивну систему оподаткування ПДФО. І не можна з бідних забирати податок в тому обсязі, в якому забираємо ми, провокуючи бідність. Те, що у нас збільшився за роки війни

вдвічі коефіцієнт Джині, так званий коефіцієнт несправедливості і концентрації багатства, вдвічі, він у нас більше вже 0,5. Це оцінка Світового банку.

Таким чином ми маємо дбати про те, щоб більша частина населення не ставала бідними, бо, якщо вони стають бідними, то в цьому випадку ми збільшуємо навантаження на соціальну систему. Тому це макромодель, яка … *(Не чути)* в тому числі з базовою соціальною допомогою. І це не філософія, як каже Ніна Петрівна, це перерозподіл коштів.

ВАСИЛЬЧЕНКО Г.І. А скажіть, будь ласка, що тоді ще з ЄСВ і про перелік видів діяльності, які можна здійснювати без реєстрації ФОП?

ТРЕТЬЯКОВА Г.М. Перелік діяльності встановлюйте в Податковому кодексі, який ви хочете. У мене в законопроєкті 8031, це законопроєкт, який веде сьогодні ФОП, тобто це тотожні речі, які не потребують ліцензування. Є такий дисклеймер про те, що це не ті види. Там основне, це не тільки ремеслені види діяльності і обмеження по видах діяльності, там обмеження річної суми. Те, що в розмові із Світовим банком ми встановили річну суму, яка, якщо ти більше, то ти маєш мати інший вид юридичний, да, чи ФОП, підприємець або інше. Тобто перелік того, що веде домогосподарство, він має бути встановлений.В мене встановлений у законопроєкті 8143, він є, 8143, да, він дотичний. Він про свободу економічної діяльності, яку ми теж не можемо ніяк дозволити.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, дякую.

ВАСИЛЬЧЕНКО Г.І. Данило Олександрович, а можна тоді попросити, щоб нам, не знаю, секретаріат скинув такий перелік, принаймні для тих членів комітету, які хочуть розібратися в деталях цього законопроєкту?І ще, пані Галя, будь ласка, щодо ЄСВ моє було питання.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Тихіше. Галя, так це ж проєкт, він доступний для всіх, який ми сьогодні виносимо.

ВАСИЛЬЧЕНКО Г.І. Ні, Данило Олександрович, пані Галина, власне, озвучила, що в цьому законопроєкті немає цього переліку, він є в іншому. То моє прохання: чи можна попросити, щоб нам секретаріат скинув цей чіткий перелік, щоб ми були в матеріалі, ті, хто хоче розібратися більш детально. Нам же треба буде визначатися, як голосувати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Ніна Петрівна. Да, давайте вже завершувати, я вас дуже прошу.

ЮЖАНІНА Н.П. А скажіть, будь ласка, а цей суб’єкт чи це не суб’єкт, домогосподарство, він може з ким працювати: з юридичними особами, з ФОП? Це документально якось буде оформлятися, чи взагалі в якому просторі він буде існувати, цей суб’єкт?

ТРЕТЬЯКОВА Г.М. Суб’єкт, він виробляє продукцію, товари, в тому числі і послуги, і він їх продає.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ніна Петрівна, для цілей оподаткування цей суб’єкт. Він не для цілей утворення чи взяття на себе спільних зобов’язань. Там діють норми загального права цивільного.

ЮЖАНІНА Н.П. Тобто це фізична особа, просто якій ми даємо знижену ставку: замість 18 плюс 5 даємо 5 плюс 5.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Не так. Ви у відносинах з юридичними, фізичними особами ви виступаєте як фізична особа, у відносинах щодо оподаткування ви виступаєте як домогосподарство, отак.Да, Галина Іванівна.

ВАСИЛЬЧЕНКО Г.І. Я все-таки хочу повернутися до ЄСВ, бо це справді важливе питання. Бо якщо люди відповідно, я знаю, що пані Галина Третьякова дуже опікується, зокрема, і цими питаннями. Але якщо тут людина не працює офіційно і не сплачує ЄСВ, це потім впливає на її розмір пенсії і загалом нарахування пенсійні. Щоб я для себе зрозуміла, як от тут система з єдиним соціальним внеском? Ці люди просто теж не сплачують? Чи від мінімальної якоїсь заробітної плати, від якогось показника мають сплачувати? Щоб було чіткіше зрозуміло.

ТРЕТЬЯКОВА Г.М. Ми зробили в ЄСВ дуже комфортні умови. У разі, якщо в людини не вистачає страхового стажу, ви знаєте, що з 2028 року почнуть діяти норми 35… наявність 35-річного страхового стажу для того, щоб вийти на пенсію в 60 років, від 15 до 25 – в 63 і якщо в тебе менше ніж 15 років страхового стажу, то в цьому випадку ти можеш отримати від держави, в тому числі соціальну пенсію, не трудову, не по формулі, а мінімальну в розмірі мінімального прожиткового мінімуму – тільки з 65 років. В цьому році це відповідно 24… 34, 24, 14 відповідно оці грані. Ну, ще рік, кожен рік добавляються вимоги збільшення на один рік до страхового стажу. Людина може докупити відсутній страховий стаж разовим платежем, уклавши договір з Пенсійним фондом України для того, щоб вийти відповідно. Стаття Конституції 46, вона дає можливість отримувати пенсію в розмірі мінімального прожиткового мінімуму незалежно від того, який ти розмір страхового стажу маєш. Це так звана соціальна пенсія, вона сьогодні в цьому році складає

2 тисячі 595 гривень, в наступному році буде 2 тисячі 878, це прожитковий мінімум, який встановлено в першому читанні в бюджеті.

Моя пропозиція взагалі була оподатковувати ЄСВ, назву це indirect taxation. Тому це все ж таки оподаткування. Я не хотіла б входити в дискусію: чи це податок, чи це не податок. Європа це називає indirect taxation, тобто непрямий податок, тому що він іде до фондів, він не йде до єдиного... він іде через єдиний казначейський рахунок, але іде до фондів, відповідно він непрямий. Я би рекомендувала тут робити на добровільних засадах. Включення до системи нарахування ЄСВ ФОП – це неєвропейська тенденція. Підприємець має думати про забезпечення пенсії не соціальної, соціальна... його захищає Конституція, 46 стаття. Відповідно він має думати про свою пенсію самостійно, тому що він суб'єкт підприємницької діяльності. Водночас ми включили ФОП, це була позиція Реви, узгоджена в тому числі Світовим банком, коли нарахування ЄСВ стосується і ФОП. Вийшла система досить перекошена, тому що ФОП платили мінімальний ЄСВ, водночас розраховуючи на пенсію, яка була непропорційно більша ніж у найманих працівників. Якщо обрахувати, скільки людина сплачує впродовж трудової своєї діяльності ЄС і скільки вона отримує на пенсії, приведу вартість грошей, отак...

ЮЖАНІНА Н.П. Пане Данило, давайте швидко.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Да, давайте швидко. Все. Завершили обговорення, Галина Миколаївна.Отже, дивіться, я просто хочу підсумувати, я мовчав. Чому я підтримав цю законодавчу ініціативу і чому я вважаю цю дискусію дуже корисною, надпотрібною нам сьогодні дискусію. Я вам поясню чому? І це питання навіть не політики, це питання більше соціального устрою нашого. Це питання, яке є більш загальним, набагато більш загальним, ніж взагалі податкова система. Це питання взагалі соціальної справедливості. У нас з вами за рахунок тих інструментів, які існують не сьогоднішній рік, не навіть не це скликання, не попереднє скликання, так сталося з часів ще СРСР, можливо. У нас склалася з вами така податкова система, така система оподаткування, яка є несправедливою, яка покладає тягар оподаткування на просту людину замість того, аби брати податок справедливо у тих, хто дійсно їх заробляє ці гроші і ці гроші отримує. У нас ПДВ з вами не передбачає знижених ставок на соціально значимі товари. Ми не маємо цих ставок. І ми якби навіть їх обговорюючи, ми так, знаєте, поза нашою дискусією, хоча в Євросоюзі це нормальне явище. Ми з вами не маємо прогресії в оподаткуванні доходів. Я переконаний в тому, що ця прогресія має бути, бо це справедливо, коли ми беремо більший податок з тієї людини, для якої гривня важить менше, а малий податок з тієї людини, для якої гривня важить більше. І це несправедлива фінансова система, те, про що вона говорить, з плоскою ставкою. Вона не має бути такою.

Ми маємо з вами інститут ФОП, який, на жаль, перетворився з моменту його створення, а, можливо, момент створення таким був, на інструмент ухилення від оподаткування великого і середнього бізнесу замість того, аби давати можливість людям, простим людям, які і навіть і не хочуть мати стосунок до цього обліку, до цього всього, який і бізнесом це назвати важко, якщо вона в'яже якусь шапочку чи робить якісь речі і продає їх. Ми їх змушуємо реєструватися ФОП, змушуємо вести цей весь облік, змушуємо бути під податковим контролем тоді, коли нам нецікаві ці доходи взагалі для фіскальних цілей. Але, з іншого боку, ми даємо можливість великому і надвеликому бізнесу в Маркетопті подрібнюватися на 3,5 тисячі ФОП, вдавати з себе малих і класти в кишеню ПДВ. Ми з вами даємо пільгу з ПДВ для ФОП не людям даємо, це ж не людям, не споживачам, не учителям, не медикам, нікому іншому. Ми даємо це тим, хто ухиляється від оподаткування з використанням цього інструменту. В той же час, коли найбільш занедбані, найменшу увагу вони отримують, це якраз і прості люди, які живуть на заробітну плату, які, можливо, мають якийсь дохід, але ми їх не ідентифікуємо навіть, аби їх підтримати хоч якимось чином. І ця вся наша з вами робота, вона зараз точиться навколо якихось конструкцій, частин цієї великої несправедливої конструкції, ми намагаємося зробити з вами справедливими частини того, що несправедливо з самого початку.

Тому я дуже вдячний Галині за те, що вона розпочала цю дискусію. Я думаю, що ми її маємо продовжити. І ви говорите, Ніна Петрівна, філософське питання. Да, а ми іншими питаннями з вами, поки не вирішимо ці філософські питання, нам, можливо, не треба і іншими займатися з вами.

ЮЖАНІНА Н.П. У мене ряд критичних питань зараз.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Давайте не зараз.

ЮЖАНІНА Н.П. Абсолютно не потрібно створювати цей закон. Вирішити це питання, якщо ви хочете допомогти людям, можна набагато швидше і простіше. Кожній родині, кожному декларанту надати податкову знижку, а якщо хочете прибрати дроблення ФОП, я можу запропонувати. Ви зараз цією системою тільки погіршуєте ситуацію.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ніна Петрівна, я не наполягаю на тому, щоб ми з вами завтра приймали цей закон чи реалізували цю систему. Я хочу, щоб ми з вами почали по-іншому, вірніше, поглянули з іншої оптики на те, що відбувається в країні. Мені здається, що це надважливе питання і філософське, і політичне, і взагалі питання майбутнього, важливіше набагато за все інше, що ми робимо.

Але тут я просив би комітет сьогодні підтримати цей законопроєкт до першого читання, рекомендацію. Знову ж таки це не означає, що він завтра попаде в порядок денний. Аби ми з вами просто його продискутували спокійно, розуміючи, що це вже рекомендований законопроєкт, а не якась абстракція.

Тому я ставлю на голосування висновок Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики до проєкту Закону України про внесення змін до Податкового кодексу України щодо запровадження добровільного режиму пільгового оподаткування доходів домогосподарств (реєстраційний номер 15449).

Комітет вирішив рекомендувати Верховній Раді України проєкт Закону України про внесення змін до Податкового кодексу України щодо запровадження добровільного режиму пільгового оподаткування доходів домогосподарств (реєстраційний номер 15449), поданий депутатами, прийняти за основу.

Доручити комітету доопрацювати законопроєкт відповідно до частини першої статті 116 Регламенту Верховної Ради України з урахуванням пропозицій та зауважень, висловлених у висновку комітету Верховної Ради України, структурних підрозділів Апарату Верховної Ради України, міністерств, інших державних органів, пропозицій і поправок суб'єктів права законодавчої ініціативи, та внести доопрацьований законопроєкт на розгляд Верховної Ради України у другому читанні. Співдоповідачем призначити Гетманцева. Прошу голосувати.

Гетманцев – за.Железняк.Дубінський.Ковальчук.

КОВАЛЬЧУК О.В. Ковальчук – за, підтримую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Палиця.Василевська-Смаглюк.

ВАСИЛЕВСЬКА-СМАГЛЮК О.М. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Васильченко.

ВАСИЛЬЧЕНКО Г.І. Я поки утримаюся. Але попрошу скинути цей перелік, який я просила, в чат комітету, і вважаю, що цей закон можна було б... цю проблему вирішити прогресивною шкалою ПДФО.Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Воронько.

ВОРОНЬКО О.Є. Воронько – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Герега.

ГЕРЕГА О.В. Герега – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Горват.

ГОРВАТ Р.І. Горват – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Діденко.Заблоцький.Кінзбурська.

КІНЗБУРСЬКА В.О. Кінзбурська – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Київець. Київець.Кулініч.Леонов.

ЛЕОНОВ О.О. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Лукашев.

ЛУКАШЕВ О.А. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ляшенко. Ляшенко.Марусяк. Марусяк.

МАРУСЯК О.Р. Марусяк – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.Мотовиловець.

МОТОВИЛОВЕЦЬ А.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ніколаєнко.

НІКОЛАЄНКО А.І. Ніколаєнко – за

ГОЛОВУЮЧИЙ. Петруняк.

ПЕТРУНЯК Є.В. Петруняк – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Рєпіна.

РЄПІНА Е.А. Рєпіна – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Скорик. Скорик.Славицька. Славицька.

КИЇВЕЦЬ О.В. А можна Київець зарахувати – за, будь ласка.

СЛАВИЦЬКА А.К. Славицька – за, пане голово.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Сова.

СОВА О.Г. Сова – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Устенко.Южаніна. Южаніна.

ЮЖАНІНА Н.П. Южаніна – утрималась.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Рішення прийнято. 17 – за, 2 – утрималось. Рішення прийнято.

ТРЕТЬЯКОВА Г.М. Дякую, колеги.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Дякую, Галина Миколаївна.

Отже, поїхали далі. Проєкт Закону про внесення змін до Податкового кодексу України щодо спрощення адміністрування податку на додану вартість (16037-д).

Будь ласка, таблиця народним депутатам роздана до другого читання. Чи є зауваження до таблиці? Зауважень немає. Це прекрасно. Але я знаю, що у нас є пункт, який варто обговорити. Дивіться, у нас є пункт… Мінфін, Мінфін ви є?

_____. Так, є.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Є пункт 2 підпункт 201.4 доповнити новим абзацом такого змісту. Ми з вами передбачали спрощене ведення, складання зведених податкових накладних. Дивіться, але в ході дискусій у нас виникли питання. Тобто це, з одного боку, технічне питання, але з іншого боку, дуже важливо, що ми з вами в штангу не дали тут.

Я хочу податку також, податкова є?

_____ . Доброго дня, шановні колеги, шановні члени комітету. Так, присутні.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Знайшли цей пункт законопроєкту?

_____. Так, ми знайшли цей пункт.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Пункт 201.4 Дивіться, платники податку в разі здійснення постачання товарів/послуг покупцям – особам, не зареєстрованим як платники податку, та/або отримання від таких покупців попередньої оплати за товари/послуги можуть складати не пізніше останнього дня місяця, в якому здійснено такі постачання товарів/послуг та/або отримано попередню оплату за товари/послуги, зведену податкову накладну з урахуванням усього обсягу постачання товарів/послуг таким покупцям та/або сум отриманої від таких покупців попередньої оплати за товари/послуги.

У нас виникло питання в комітеті оці «та/або». Є сумніви, що не буде плутанини при створенні цих зведених податкових накладних. Що ви скажете? Треба прибирати «та», чи не треба прибрати «та»?

МАКСИМЕНКО Л.П. Можна?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Так.

МАКСИМЕНКО Л.П. Міністерство фінансів вважає, що треба залишити «або» тільки.

ГОЛОВУЮЧИЙ. А «та»?

МАКСИМЕНКО Л.П. Без «та».

ГОЛОВУЮЧИЙ. Треба залишити «або» без «та».

МАКСИМЕНКО Л.П. Так, тільки «або».

ГОЛОВУЮЧИЙ. А податкова? Дивіться, Лариса Петрівна, я ж не просто так питаю, це ваш текст.

МАКСИМЕНКО Л.П. Я знаю. Ми доопрацювали, ще раз проаналізували і вважаємо, що «або» потрібно тільки.

ГОЛОВУЮЧИЙ. За 10 хвилин до комітету, у себе всередині в комітеті до цього прийшли, а ви мовчите про це. Тобто податкова також погоджується, що «та» треба прибирати, да?

_____ . Сама логіка цієї норми була така, щоби замість двох податкових накладних складалася одна: на суму постачання товарів і на суму, на різницю між обсягом товарів і отриманим авансом.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ну? Дивіться, давайте, що я вас попрошу, більше немає питань до цього законопроєкту?

_____ . У нас немає більше окремих, да.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я не вас питаю, я питаю депутатів. Але я хочу, щоби ви зараз після комітету одразу, Мінфін, податкова … *(Нерозбірливо)* Ви цю норму обговорили зараз і прийшли до єдиного знаменника, щоб ми не дали з вами в штангу. Я прошу комітет перенести голосування по цьому законопроєкту на завтра на 10 ранку і разом з тим іншим, щоби просто тут… Дійсно, вони дали редакцію, розумієте, ми цю редакцію сприйняли, потім ми дивимось, щось там не так, можемо дати в штангу. А вони кажуть, ні, все нормально. І от бачите, а виходить ненормально. Тому я хотів би, щоб доопрацювали все це і оце «та», якщо треба, прибрали. І там у нас є ще одна правка, також її врахували сюди, вона в цьому ж самому контексті, якщо вона сюди ляже. Давайте на завтра на 10 ранку перенесемо цей законопроєкт.

Дякую дуже. Вибачте, що так, але краще так, ніж зробимо помилку.

І наступний законопроєкт – проєкт Закону про внесення змін до деяких законів України щодо удосконалення порядку розкриття банківської таємниці Національним банком України (реєстраційний номер 15555).Будь ласка, будь ласка, Ольга Михайлівна.

ВАСИЛЕВСЬКА-СМАГЛЮК О.М. Дякую.

Шановний Данило Олександрович, шановні колеги, вашій увазі пропонується законопроєкт щодо удосконалення порядку розкриття банківської таємниці Національним банком України (реєстраційний номер 15555), підготовлений до другого читання з урахуванням правок і пропозицій.

Нам надійшло 1 тисяча 308 пропозицій і поправок народних депутатів, з них враховано 26, більшість інших пропозицій з ознаками поправочного спаму.

Нагадаю колегам, що законопроєкт розроблено в межах виконання міжнародно-правових зобов'язань України щодо гармонізації українського законодавства з актами права Європейського Союзу, зокрема Директивою 2013/36. Імплементація цих норм є ключовим індикатором для закриття переговорного розділу 9 – Фінансові послуги, кластеру 2 – Внутрішній ринок і також Меморандуму про економічну, фінансову політику з МВФ.Законопроєктом пропонується внести зміни до Господарського процесуального кодексу України, Цивільного процесуального кодексу України, Закону України «Про банки і банківську діяльність», встановивши пряму заборону на витребування судами в цивільному, господарському судочинстві інформації, що становить банківську таємницю, отриману Національним банком від іноземних наглядових органів.

За результатами опрацювання поправок до другого читання цю норму в процесуальному кодексі було конкретизовано, визначено, що йдеться саме про органи банківського нагляду іншої держави-члена Європейського Союзу, а не загалом всіх держав. Це була одна з поправок...

У частині дев'ятій статті 362.2 Закону України «Про банки і банківську діяльність» закріплено, що Національний банк України має право розкривати зазначену інформацію виключно за згодою... Перепрошую, ви мене чуєте?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Да.

ВАСИЛЕВСЬКА-СМАГЛЮК О.М. ... розкривати таку інформацію виключно за згодою і тих, хто надав цю інформацію, і також для цілей надання такої інформації. Тобто дуже звужено це поняття.

Тому з огляду на викладене, прошу підтримати, рекомендувати Верховній Раді проєкт Закону України про внесення змін до деяких законів України щодо удосконалення порядку розкриття банківської таємниці в остаточній редакції з уточненою назвою. І прийняти у другому читанні в цілому з необхідними техніко-юридичними правками.Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.Будь ласка, які є питання до таблиці? Дякую дуже, прекрасний законопроєкт, прекрасна таблиця. Ставимо її на голосування.

Отже, ставлю на голосування рішення Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики до проєкту Закону України про внесення змін до деяких законів України щодо удосконалення порядку розкриття банківської таємниці Національним банком України (реєстраційний номер 15555). Комітет вирішив підтримати редакцію законопроєкту, запропоновану до розгляду комітетом, з урахуванням результатів обговорення та голосування на засіданні комітету, а також остаточного техніко-юридичного узгодження тексту законопроєкту.

Рекомендувати Верховній Раді України проєкт Закону України про внесення змін до деяких законів України щодо удосконалення порядку розкриття банківської таємниці Національним банком України (реєстраційний номер 15555) прийняти у другому читанні та в цілому з необхідними техніко-юридичними поправками. Співдоповідачем призначити Василевську-Смаглюк. Прошу голосувати, прошу голосувати. Де голосувалка? А, є.

Гетманцев – за.Железняк.Дубінський.Ковальчук.

КОВАЛЬЧУК О.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Палиця.Василевська-Смаглюк.

ВАСИЛЕВСЬКА-СМАГЛЮК О.М. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Васильченко.

ВАСИЛЬЧЕНКО Г.І. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Воронько.

ВОРОНЬКО О.Є. Воронько – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Герега.

ГЕРЕГА О.В. Герега – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Горват.

ГОРВАТ Р.І. Горват – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Діденко.Заблоцький.Кінзбурська.

КІНЗБУРСЬКА В.О. Кінзбурська – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Київець.

КИЇВЕЦЬ О.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Кулініч.Леонов. Леонов. Леонов.Лукашев.

ЛУКАШЕВ О.А. За.

ЛЕОНОВ О.О. Леонов – за, пане голово, зв'язок пропав. Вибачте.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Да.Ляшенко.Марусяк.

МАРУСЯК О.Р. Марусяк – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Мотовиловець.

МОТОВИЛОВЕЦЬ А.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ніколаєнко.

НІКОЛАЄНКО А.І. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.Петруняк.

ПЕТРУНЯК Є.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Приходько. Приходько.Рєпіна.

РЄПІНА Е.А. Рєпіна – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.Скорик. Скорик.Славицька.

СЛАВИЦЬКА А.К. Славицька – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Сова.

СОВА О.Г. Сова – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.Устенко.Южаніна.

ЮЖАНІНА Н.П. Южаніна – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Одноголосне рішення, все ж таки вийшли на одноголосне. Скільки? 19 – за. Рішення прийнято. Дуже дякую.

Так, пішли далі. Значить, у нас проєкт Закону України про внесення зміни до Податкового кодексу України щодо збереження та забезпечення сталої роботи державного підприємства «Східний гірничо-збагачувальний комбінат», державного підприємства «Добропіллявугілля», «Львіввугілля», «Волиньвугілля», «Регіональні електричні мережі» в умовах воєнного стану. Доповідач – Шмигаль Денис Анатолійович. Да?

МОСКАЛЕНКО В.В. Данило Олександрович, доброго дня. Валентина Москаленко – заступник міністра. Відключився він на іншу нараду. Я можу представити цей законопроєкт, розказати про нього. Але ми вже на комітеті, по суті, його клон розглядали. Це той законопроєкт, який просто не набрав відповідної кількості голосів.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Перед тим, як ви почнете, яка ситуація у нас з енергетикою? Що можете, розкажіть нам.

МОСКАЛЕНКО В.В. Я би не хотіла розказувати, якщо можна.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Хорошо.

Давайте тоді скажіть, чому у вас в кожній новій ітерації цього законопроєкту кількість назв збільшується? І що треба, щоб вписати назву підприємства до вас?

МОСКАЛЕНКО В.В. Нічого не треба, щоб писати назву підприємства. Це вугледобувні підприємства наші стандартні: Волинь, Львів і Добропілля. Регіональні електричні мережі, які по суті виступають постачальником електроенергії на ці підприємства і «Східний гірничо-збагачувальний комбінат». Це ті підприємства, які в державній власності, відповідно зараз ми з наступного року будемо передавати вугільні шахти на Фонд держмайна для їх подальшої приватизації. СхідГЗК проходить корпоратизацію, і РЕМ також будемо передавати на Фонддержмайна. Тобто у нас є чітке бачення по кожному з цих підприємств. Для їх сталої роботи їм потрібно розпоряджатися вільно своїми коштами від операційної діяльності, через зміни до Податкового кодексу вони це робити не можуть. Відповідно ми просимо дати їм можливість впродовж військового стану і шість місяців після нього користуватися своїми грошима для оплати тих послуг, матеріалів та товарів, які їм потрібні для операційної діяльності і для оплати зарплати, да.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Все, да?Будь ласка, Мінфін.

МАКСИМЕНКО Л.П. Міністерство фінансів в цілому підтримує законопроєкт 16179. Єдине, що ми висловили застереження. Вважаємо, що для вирішення питань накопичених боргів вугледобувних підприємств доцільно реалізувати план заходів програми діяльності державних вугледобувних підприємств на період до 2030 року, затверджений цей план, ця програма розпорядженням Кабінету Міністрів. І з урахуванням цього вирішення питання податкових боргів, сплати єдиного внеску і фінансових санкцій за несвоєчасну сплату таких боргів, зокрема підприємствами енергетичної галузі, потрібно вирішувати шляхом вжиття Міненерго разом з цими підприємствами ряду заходів, не буду на них зупинятися, ми надавали це в експертному висновку. І це все в межах програми, схваленої розпорядженням Кабміну. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.Будь ласка, Ніна Петрівна, і переходимо до обговорення.

ЮЖАНІНА Н.П. Назвіть мені конкретну заборгованість по кожному підприємству і період її виникнення. Перше питання.

Чи є в цій заборгованості борг по ЄСВ? І що буде, якщо в цей період часу, тому що тут аж плюс шість місяців до кінця воєнного стану, людина іде на пенсію чи претендує на

іншу соціальну допомогу, що пов'язана з ЄСВ? Що буде з цими людьми? Я думаю, що там якраз такого віку людей дуже багато.

До комітету питання. У нас ще є пункт 77 підрозділу 10, там подібна норма відносно ДП «Південмаш». Вона закінчується 1 січня 27-го року. Чи це не інше міністерство, тому ми ще раз колись будемо знову повертатися до подібного. Чи можемо одночасно розглядати і це питання? Але зараз у мене основне питання: сума заборгованості, коли виникла і що буде з ЄСВ?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Давайте я закрию друге питання. Дивіться, я, ви знаєте, що противник цих рішень. Нехай звертаються, нехай обґрунтовують. Будемо приймати. А зараз бігти попереду потягу і вставляти правки, я не буду цього робити.

Да, будь ласка, відповідайте на питання.

_____. Дякую за запитання.

У нас загальна сума заборгованості перед бюджетом в частині цих підприємств, вказаних в законопроєкті, складає 3,5 мільярда гривень, в тому числі зі сплати ЄСВ – 931 мільйон гривень, СхідГЗК податковий борг – 402 мільйони, Добропілля – 238, Львіввугілля – 2 мільярди 300 мільйонів, Волинь – 300 мільйонів і РЕМ – 344 мільйони.

Цей законопроєкт, він не обнуляє борги підприємства перед державним та місцевим бюджетами і перед страховими фондами. Він просто дає можливість підприємству, отримуючи доходи від операційної діяльності, розпоряджатися ними, в тому числі платити податки, і той борг з ЄСВ, який був на підприємстві, він залишається боргом з ЄСВ, який зареєстрований на підприємстві. Він нікуди не дівається. Цей законопроєкт...

ЮЖАНІНА Н.П. Ми це все розуміємо. Що буде з ЄСВ, 900 мільйонів, в цих людей, які йдуть на пенсію, зупиняється нарахування пенсійного стажу. ЄСВ не сплачений. Що буде з цим ЄСВ? Майже мільярд.

_____ . Період накопичення цих боргів понад 20 років. Ми на попереднє засідання комітету, коли розглядали законопроєкт 14332, робили аналітику по кожному року і там з 2020 року накопичувались ці борги. Для того, щоб їх схлопнути і нівелювати ці борги, ми неодноразово в цьому році Міненерго ініціювало перед Міністерством фінансів виділення коштів з державного бюджету для погашення боргів окремо з ЄСВ, окремо перед державним бюджетом. Тобто ми окремі ініціативи такі пропонували. Мінфін, звичайно, відповідає про те, що у нас немає зайвих коштів зараз, у зв'язку з війною у нас є куди витрачати кошти. Тобто ми би з радістю схлопнули цю заборгованість для того, щоб у людей була можливість у повній мірі отримувати пенсії і страхові стажі, але у нас немає зараз цих коштів для того, щоб виплатити мільярд заборгованості по ЄСВ і 3,5 мільярда заборгованості всього.

ЮЖАНІНА Н.П. У мене питання до Мінфіну, ви можете прогнати... Слухайте, це вже не про гроші мова, а про долю людей, які в основному пенсійного віку. Ви можете хоча би оцей 1 мільярд 900 мільйонів, скільки там заборгованість по ЄСВ, провести через погашення заборгованості в межах всіх цих програм, які створювали цю заборгованість і погасити ЄСВ, якщо не хочете всю суму. Ми знову повертаємося до того самого. Пане Данило, чому не був прийнятий проєкт закону? Саме по цій причині, що треба один раз... Тоді Світлана Іванівна нам сказала, що там, якщо прогнати всю суму, то частина піде на місцеві податки. Давайте з ЄСВ вирішимо. Тут говорили тільки що про домогосподарства, а це доля людей в такій сумі – несплачений ЄСВ. Як так можна?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я з вами погоджуюсь, немає навіть чого заперечувати. Зараз, одну хвилиночку.

ЮЖАНІНА Н.П. Пані, Ларисо, ви можете відповісти? Чого ви голову опустили, до вас же питання. Ініціюйте. Не може до безкінечності це просто закриватися формально, ЄСВ хоча би можете прогонку зробити.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Да, зараз, одну хвилинку. Вибачте, будь ласка.

МАКСИМЕНКО Л.П. Ми опрацюємо це питання.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шмигаль зараз підключиться, Денис Анатолійович.

ВАСИЛЬЧЕНКО Г.І. Можна я ремарку, поки Денис Анатолійович підключається? Дивіться, Данило Олександрович, звісно, що це питання треба вирішувати. Я припускаю, що сьогодні буде позитивне рішення по комітету. Але суть питання, якщо ми такі ініціативи будемо підтримувати, чи це не буде стимулювати, чи мотивувати якісь інші державні підприємства накопичувати заборгованості, а потім звертатися до комітету і Міністерства фінансів, щоб, скажімо так, їм пробачали певні борги, відтерміновували і все інше? Чи це не створить прецеденту для наступних?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Та створить, в тому же справа, розумієте, тому що рішення погане. Рішення гірше з усіх можливих. І чому вони, дійсно, не зроблять цю прогонку один раз? Скільки ми їм говорили вже років, ми ж років це говорили. Ми, тоді Денис Анатолійович був Прем'єр, ми говорили про це. Зараз вже і знову... Коротше, я хотів би просто, щоб він

пояснив, чому це не виходить, бо він знає, він в цій темі постійно. І тому я його попросив зараз… Так, дійсно, ситуація достатньо складна з цими підприємствами. Більше того, ми ж з вами розуміємо, що борги там виявилися не просто так.

О, Денис Анатолійович, вітаю вас. Дякую.

ШМИГАЛЬ Д.А. Бажаю міцного здоров'я. Шановний Данило Олександрович, шановні народні депутати, шановні колеги. Перепрошую, якраз накладка вийшла, також вів паралельно нараду. Все, я з вами.

Отже, проєкт Закону 16179 розроблений фактично Міністерством енергетики, урядом погоджений, погоджений з усіма міністерствами, всі висновки позитивні. Заборгованості, про які ми говоримо, стосуються лише державних вугільних підприємств, державного підприємства «РЕМ», яке здійснює оплату за світло для вугільних підприємств, і СхідГЗК – це наша фактично уранова галузь, видобування урану. Ці підприємства мають борги, які починають свою історію з 2004 року. Загальна сума заборгованостей перед бюджетом 3 мільярди 555 мільйонів гривень, сума перед Фондом соціального страхування – 931 мільйон гривень. Тобто це сумарно там майже 4,5 мільярда гривень.

Ми вели доволі тривалий період часу перемовини з Міністерством фінансів для того, щоб виділити ці кошти з бюджету і погасити. Але оскільки велика сума грошей не повернеться у бюджет, а фактично лишиться там у фондах, Мінфін не погодився і плюс не було джерела. Зараз вони першочергово все спрямовують на військові потреби. Відповідно Мінфін відмовив у наданні такої стрічки в бюджеті на 2027 рік. Але, чесно кажучи, до 2027 року ми вже не можемо дотягнути, тому що підприємства на даний момент робота їх заблокована.

І якщо раніше вони там знаходили ще якісь варіанти, там була якась година в добі, коли вони домовлялися якось з податковою і якісь мінімальні платежі по зарплаті проводили, зараз ця шпарина вже як 3 місяці закрилася, платежі не здійснюються. Підприємства знаходяться в катастрофічному стані, люди не можуть отримати виплати належні. Відповідно прохання підтримати такий законопроєкт до закінчення воєнного стану. З Мінфіном це погоджено і відповідно ми просимо вашу підтримку також. Дякую за увагу. В мене все.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Дивіться, в мене питання до вас якого плану, от ми неодноразово і в комітеті обговорювали, і з вами обговорювали на всіх рівнях, щоб зробити цю прогонку і вирішити це питання раз і назавжди. А ми кожного разу, розумієте, ми піднімаємо цей болючий прецедент такий, на який ми ідемо, створюємо його для інших, до нас добігають інші, іншим ми відмовляємо, ну, коротше, ми з вами робимо неправильну… технологічно неправильний робимо акт. В чому оця така проблема, щоби взяти гроші там, не знаю, з резервного фонду, прокрутити їх і знову повернути в резервний фонд?

ШМИГАЛЬ Д.А. Данило Олександрович, ну, проблема полягає в тому, що борги з 2004 року, їх складно верифікувати, частина там архівів втрачена, десь лишилася на якихось територіях. Тобто ми зараз, якщо підемо у верифікацію, це займе із ДАСУ по досвіду від чотирьох до шести місяців. Відповідно ми просто втратимо людей, підприємства, вони вийдуть, всі будуть там стояти у нас під вікнами, тому що ми людей лишаємо без грошей. І підприємства плюс лишаємо без можливості взагалі будь-якої діяльності. Тому що будь-які кошти, які надходять, вони в них списуються. Вже більше двох мільярдів податкова списала з цих підприємств.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Це не першого року теж проблема.

ШМИГАЛЬ Д.А. Ні, зараз це проблема особливо гостра і просто вже немає… У мене як у міністра енергетики нема взагалі ніякого шляху зараз розв’язати цю проблематику. Мені в бюджеті не дають, а підприємства зараз заблоковані повністю, от наглухо, без варіантів.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Пам’ятаєте, приймалась якась концепція про приєднання до когось там?

ШМИГАЛЬ Д.А. СхідГЗК прийнята концепція про приєднання, ми його зараз фактично корпоратизуємо, перетворюємо відповідно в АТ і є закон, будемо зливати з Енергоатомом, процедура розрахована на вісім місяців.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

ШМИГАЛЬ Д.А. Це тільки Енергоатом. Шахти повністю прийнята постанова Кабміну про передачу у Фонд держмайна і відповідно програму я також просив підтримати, передати також програму в наступному бюджеті Фонду держмайна і на приватизацію терміново, тобто всі шахти ми подали на приватизацію. Ми їх не хочемо більше утримувати, нарощувати борги і створювати ті всі речі, тобто ми наводимо порядок. Але до тих пір, поки ми наведемо, там прямо дуже зараз критична ситуація, я прямо наголошую, вона прямо критична.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, Василевська-Смаглюк.

ВАСИЛЕВСЬКА-СМАГЛЮК О.М. Дякую, Данило Олександрович.

Повністю підтримую цей законопроєкт. Чому ця проблема назріла саме зараз? Тому що Міністерство фінансів випустило Наказ 669, якщо не помиляюсь, який списує автоматично всі борги не тільки з підприємств, за які вболіває Денис Анатолійович, а з усіх комунальних підприємств. І напередодні зими склалася ситуація, що система ЖКХ комунальних підприємств виявилась заблокованою, автоматично списуються гроші з рахунків. Національний банк збирав, дякую йому, нараду з Мінфіном разом і розглядали варіант розщеплення рахунків, щоб частина рахунків списувалась, частина ні. І у мене запитання і прохання, чи можемо ми, якщо це перше читання, між першим і другим вирішити це питання для всіх комунальних підприємств. Щоб, наприклад, напередодні старту опалювального сезону для комунальних підприємств сфери ЖКХ це автоматичне списання не відбувалось або якимось іншим чином. Чи можна буде так зробити, Данило Олександрович?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Ольга Михайлівна. Не можна. Я не хочу гратися в ігри, ми з вами відверті і завжди відверті. І, якщо мова йде про той наказ, про який я думаю, мінфінівський, то це мова йде про списання з усіх, не тільки з комунальних, взагалі з усіх, з усіх, з усіх, з усіх боргу в автоматичному порядку. Про що йшлося? Йшлося про те, що раніше оці платіжки про списання боргів, вони виставлялися податковою вручну. І ми в тому числі на комітеті багато говорили про те, що цю практику треба змінити і якщо борг є, він вже присуджений, тобто узгоджене податкове зобов'язання, то відповідним чином, про що взагалі говорити. Треба автоматичне списання і просто звернення, стягнення на ці борги. Тому ця система сама по собі вона правильна, воно так має бути, воно так є за кордоном, тобто це абсолютно правильна річ.

І в кожному конкретному випадку утворення цього боргу, воно має свою історію, свою природу і, на жаль, у більшості цих випадків це пов’язано не з умовами господарювання, а з тими менеджерами ефективними, які там були і десь ділись, і з собою унесли частину активів цього підприємства, а потім інші за це розхльобують такими податковими боргами в тому числі. Це, до речі, стосується і сьогоднішнього законопроєкту також.

Ми робимо виключення для вугільної галузі, для конкретних підприємств на підставі узгодженого рішення Кабінету Міністрів. Я переконаний в тому, що ми не доб’ємося такого рішення про всі комунальні підприємства чи там всі якісь, знаєте, такого загального рішення ми не доб’ємося. А це призведе до того, що ми і по цьому не приймемо. Тому ми просимо залу, рішення таке є, за основу і в цілому прийняти цей законопроєкт. А якщо у вас є якісь пропозиції по комунальних підприємствах і є певний механізм, давайте ніяких питань... Задамо це питання Мінфіну передусім, всьому Кабміну, Мінекономіки і нехай вони визначаться щодо механізму, який може бути в умовах цього опалювального сезону, щоб вони, можливо, цю штуку вони вимкнули там до березня місяця, а в березні знову увімкнули, щось таке. Але якщо це постанова, то вона ж може бути і, власне, постановою відрегульованою. Давайте до них звернемося саме з таким механізмом, з такою концепцією.Ніна Петрівна, будь ласка.

ЮЖАНІНА Н.П. Шановні колеги, мене взагалі дивує, що ми до сих пір не підняли питання 306 мільярдів гривень станом на 1 вересня податковий борг за роки, з 2022 року широкомасштабної він зріс на 200 мільярдів. Ніколи я не чула, можливо, у вас є, пане голово, структуру цього боргу, скільки з цього боргу є реальний борг, який можна стягнути, що тут намальованого, примальованого. Тому що коли пан Шмигаль говорить, що ідентифікувати цей борг там не можна чи ще щось.

Скажіть, будь ласка, то тоді у нас взагалі що це за цифри малюються, де вони обліковуються? Чому наш комітет ніколи не розібрався з податковим боргом? А ви говорите ще відключити ту нещасну систему, яка, справді, почала працювати з тим, щоб стягувати податковий борг. Так якщо це 200 мільярдів наростили якісь державні підприємства, то давайте розберемося і з цим, і попросимо відповідь від в тому числі пана Шмигаля як бувшого Прем’єр-міністра. Що це таке взагалі робиться з податковим боргом?

Тому в мене питання зараз конкретне, дивіться, якщо немає пропозицій інших, тут можна, пане Денисе Анатолійовичу, у нас є дотація Пенсійного фонду, яка дається з державного бюджету, тому що не вистачає Пенсійному фонду власних надходжень для сплати пенсій. Міністерство фінансів, ви ж можете на ці 915 мільйонів гривень зменшити цю дотацію і спрямувати гроші на прогонку для цих підприємств. Я зараз взагалі, оскільки виявляється, з боргом у нас взагалі проблема, ми не можемо його ідентифікувати, то давайте закриємо хоча би цю частину, яка стосується насправді людей і їх пенсій.

Невже до сих пір, Денис Анатолійович, із шахтарів чи із працівників цих підприємств ніхто не піднімав і нема судових рішень щодо того, що люди не отримали

трудовий стаж із-за того, що підприємства не сплачують роками ЄСВ? Як це все відбувається, хтось розбирався детально, до чого це призвело накопичення заборгованості? Особливо з ЄСВ, ну, цього ж не було раніше, ЄСВ не може бути несплачений.

Що з цим робити далі? Тобто знову приймати... Я розумію, що ви хочете, щоб хоч якась діяльність здійснювалась у цих підприємств, але ми не вирішуємо проблему, яка є нагальною по ЄСВ. Тим більше механізмів, це я запропонувала, можливо, в бюджетників щось буде інше. Ви як Прем'єр-міністр, екс, ви що не бачите тут реальної можливості прогнати хоча б ЄСВ? Навіщо ви повторюєте те, що неправильно? Давайте зробимо хоча б частково правильно.

ШМИГАЛЬ Д.А. Ніна Петрівна, зараз треба вирішити питання, тому що зараз робота підприємств заблокована. І зараз 9 тисяч шахтарів і ще плюс порядка 6 тисяч уранових працівників просто прийдуть до нас під вікна, якщо ми не вирішимо. А прогонки в наступному році, так це можна все розмовляти, але вони не будуть чекати, поки ми будемо прогонки придумувати і там бюрократію вирішувати. От у чому терміновість і в чому проблема, і чому я дуже прошу оцю допомогу зараз і підтримку.

Як нарощувались борги? Та вони по-різному нарощувалися. Ви праві в тому, що з 2004... Оці суми, які зараз є, це переважно борги з 2004 року. Нарощувались вони по-різному: і поганим менеджментом, і тим, що ми заставляли ціну на вугілля тримати в межах покладеного соціального обов'язку. І відповідно всі ці речі накладалися одна на другу і призвели до цього накопичення боргів. Це, дійсно, така наболіла, застаріла проблема.

Я бачу її вирішення лише приватизацією, тому що держава управляла ось так 20 років цим бізнесом. Зараз ми робимо все для того, щоби чимскоріше передати Фонду держмайна, всі документи прийняти. З 1 січня це буде в Фонді держмайна, далі уряд прийме там не пізніше ніж за рік приватизувати всі вугільні шахти. Уранові відповідно віллються в Енергоатом, Енергоатом загосподарює і теж не буде...Тобто ми з бюджету цю проблематику знімемо. І ми бачимо цей шлях, у нас весь план прописаний, урядом затверджений. Але зараз, дійсно, є проблема просто по людях, уже не по підприємствах, це уже не про політику, а про конкретних живих 15 тисяч людей.Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.Галина Васильченко, будь ласка.

ВАСИЛЬЧЕНКО Г.І. Дякую.

У мене, власне, теж було питання по накопиченню боргу і по плану, який має Денис Анатолійович, як таке унеможливити в майбутньому. Загалом на це відповідь я почула.

А ви також, Денисе Анатолійовичу, зазначили, що коли ви напряму зверталися до Міністерства фінансів, то вони відмовляють у покритті цих боргів і загалом закритті цієї дірки, про яку ми зараз говоримо. Скажіть, будь ласка, а як все-таки це змінить, якщо ми, ну, приймемо закон, а Міністерство фінансів зараз скаже, що не підтримує? Тоді, можливо, Міністерство фінансів дасть відповідь як в такому випадку, чи ми справді, підтримавши сьогодні і на комітеті, і потім в залі цей законопроєкт, чи ми вирішимо цю проблему, якщо Міністерство фінансів заявляє, що грошей немає і не зможе це покрити.

ШМИГАЛЬ Д.А. Ні, ні, так ми цим законом, дякую за ваше питання, ми цим законом запровадимо мораторій, щоб податкова не блокувала рахунки, далі...

ВАСИЛЬЧЕНКО Г.І. Окей. Все, я зрозуміла.

ШМИГАЛЬ Д.А. Це не погашення, це ми просто не блокуємо рахунок. Далі при передачі на приватизацію в наступному році чекаємо приватизації, за рахунок приватизації покриваємо суму боргу.

ВАСИЛЬЧЕНКО Г.І. Тобто в оцьому плані, який у вас вже є затверджений, і в плані уряду щодо передачі на приватизацію у вас вже там є чіткі терміни, дедлайни? Я чому задаю ці питання, щоб ми на наступний рік знову не поверталися до цього питання, щоб у нас було чітке розуміння як членів комітету.

ШМИГАЛЬ Д.А. У нас постанова уряду прийнята, всі вугільні підприємства, їх є на сьогодні, таких під контролем України, три, загалом їх є 12, всі вони передаються разом з РЕМ в Фонд держмайна з 1 січня. Постанова прийнята, затверджена, вступила в силу. Це уже, скажемо так, прийняте рішення, воно далі зараз імплементується, там інвентаризація, передача відбувається. До 1 січня ми передаємо і програму на утримання шахт теж передаємо фонду.

Далі, наступне рішення, яке ми домовились з Прем'єр-міністром і з Головою Фонду держмайна. Ми урядом приймаємо, що не пізніше 12 місяців Фонд держмайна зобов'язаний шахти приватизувати, виставити на приватизацію, щоб він не пішов в їх управління і нарощування цих, і так далі, всіх боргів і всього цього. Тому таким чином прописаний план, затверджений.

ЮЖАНІНА Н.П. Дивна ситуація. Ви зі своїх плечей скидаєте на Фонд держмайна цю проблему і вони будуть далі до приватизації, яка може бути... *(Не чути)* році існувати всі.

Мінфін, звісно, ви тут дуже пасивну роль граєте, а мали би розрулити це все. Тим більше, якщо це нереальні борги, так взагалі треба списати їх. Взагалі списати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.Дивіться, дискусія плідна, але безперспективна. У нас немає жодного виходу іншого, ніж прийняти цей закон. Я думаю, що всі присутні тут це розуміють. Тому ми можемо багато що говорити про Кабмін, про те, що вони мали раніше це зробити, що там інші виходи могли бути, але вже воно як є. І це все можна продовжити після комітету, але точно не в замість того, аби приймати цей законопроєкт. У нас просто немає іншого виходу.

В мене єдине питання, останнє на цьому засіданні до Дениса Анатолійовича. Ваша заступниця відмовилася нам говорити публічно, у нас трансляція є в онлайні, про стан енергетики сьогодні. Може, ви нас порадуєте хоч чимось, якось щось скажете в двох словах.

ШМИГАЛЬ Д.А. Данило Олександрович, я, чесно кажучи, не знав, що у нас публічна трансляція, але дякую, що ви підсвітили це. По стану енергетики сьогодні вдень фактично по центральному регіону у нас зараз ми проходимо орієнтовно три черги відключень, відповідно по південному регіону дві черги відключень. Ну, приблизно такий графік на сьогоднішній день.

Вчора вночі, тобто не сьогодні вночі, а вчора вночі був надзвичайно такий важкий удар комбінований, ракетно-дроновий, є втрати і в генерації електроенергії, суттєві втрати, частину можливо відновити, частину вже ні, там просто в порох розбиті деякі генеруючі потужності. І відповідно є також уражені частина підстанцій, частина повітряних ліній. Енергетики все відновлюють. Я повторюю, що захист ключових елементів системи передачі електроенергії здійснений у нас добре і ми не втрачаємо те, що потребує відновлення місяцями. Ми, на жаль, із-за інтенсивності російських дронів втрачаємо те, що можна лікувати і відновлювати за три-чотири години, але постійні повітряні тривоги забирають, на жаль, багато часу, і те, що займає, як правило, три години в нормальний час, приходиться робити часом більше 24 годин під ризиком ударів повітряних. Тобто, в принципі, це те, що можна зараз публічно сказати, повідомити. Але робота рухається...

ГОЛОВУЮЧИЙ. На якісь покращення порівняно, які є зараз у Києві, можемо сподіватися, чи вже це так буде до...?

ШМИГАЛЬ Д.А. У нас є план. Даже не хочу на нього натякати, тому що навіть натяки спричинять пошук того... Ми, звичайно, робимо все, щоб ситуація була кращою, але такий прогноз, що при такій інтенсивності ударів одна, півтори, дві черги можуть зберігатися уже протягом там зимового часу. Така може бути об’єктивна реальність, хоча ми працюємо над тим, щоб черги прибрати. І там ключове питання, звичайно, спільно з містом – це забезпечити стабільне водопостачання і тепло.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

ШМИГАЛЬ Д.А. Це окремі задачі.

ГОЛОВУЮЧИЙ. І передавайте наші слова вдячності вашим енергетикам.

ШМИГАЛЬ Д.А. Дякую дуже.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Отже, ставлю на голосування висновок Комітету з питань фінансів, податкової та митної політики на проєкт Закону України про внесення змін до Податкового кодексу України щодо збереження та забезпечення сталої роботи державного підприємства "Східний гірничо-збагачувальний комбінат", державного підприємства «Добропіллявугілля-видобуток», державного підприємства «Львіввугілля», державного підприємства «Волиньвугілля», державного підприємства «Регіональні електричні мережі» в умовах воєнного стану. Це не цей висновок? А де? Ось все, дякую. Реєстраційний номер 16... А, ні, підождіть. Який реєстраційний номер? 16179. Комітет вирішив... Так, а перше читання, де?

Комітет вирішив рекомендувати Верховній Раді України проєкт Закону України (реєстраційний номер 16179) про внесення змін до Податкового кодексу України щодо збереження та забезпечення сталої роботи державного підприємства "Східний гірничо-збагачувальний комбінат", державного підприємства «Добропіллявугілля-видобуток», державного підприємства «Львіввугілля», державного підприємства «Волиньвугілля», державного підприємства «Регіональні електричні мережі» в умовах воєнного стану, внесений Кабінетом Міністрів України включити до порядку денного шістнадцятої сесії Верховної Ради України дев’ятого скликання. За результатами розгляду зазначеного законопроєкту прийняти за основу та в цілому проєкт Закону України про внесення змін до Податкового кодексу України щодо збереження та забезпечення сталої роботи державного підприємства "Східний гірничо-збагачувальний комбінат", державного підприємства «Добропіллявугілля-видобуток», державного підприємства «Львіввугілля», державного підприємства «Волиньвугілля», державного підприємства «Регіональні електричні мережі»

в умовах воєнного стану (реєстраційний номер 16179). Доповідати доручити Гетманцеву. Прошу голосувати. А з необхідними техніко-юридичними поправками.

МОТОВИЛОВЕЦЬ А.В. А можна попросити зарахувати Мотовиловця – за. Поганий зв'язок.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Мотовиловець – за. Дякую.

Гетмацев – за.

РЄПІНА Е.А. Зарахуйте, будь ласка, Рєпіна – за, бо у мене зв'язок зникає.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Рєпіна – за.Дякую.Ковальчук.

КОВАЛЬЧУК О.В. Ковальчук – за. Підтримую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Палиця.Василевська-Смаглюк. Василевська-Смаглюк.

ВАСИЛЕВСЬКА-СМАГЛЮК О.М. Я – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.Васильченко.

ВАСИЛЬЧЕНКО Г.І. Я – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.Воронько.

ВОРОНЬКО О.Є. Воронько – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.Герега.

ГЕРЕГА О.В. Герега – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Горват.

ГОРВАТ Р.І. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.Діденко.Заблоцький.Кінзбурська.

КІНЗБУРСЬКА В.О. Кінзбурська – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Київець.

КИЇВЕЦЬ О.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Кулініч.Леонов.

ЛЕОНОВ О.О. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.Лукашев.

ЛУКАШЕВ О.А. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.Ляшенко. Ляшенко.Марусяк.

МАРУСЯК О.Р. Марусяк – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ніколаєнко. Ніколаєнко. Петруняк.Приходько.Скорик. Славицька.

СЛАВИЦЬКА А.К. Славицька – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Сова.

СОВА О.Г. Сова – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Устенко.Южаніна. Южаніна.

ЮЖАНІНА Н.П. Южаніна – утрималась.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Рішення прийнято. 16 – за, 1 – утримався.

Друзі, дуже-дуже всім дякую.

Я не завершую, не закриваю засідання комітету. Робимо перерву. Чи закриваємо? Закриваємо засідання комітету. Десь о 10-й ранку завтра я вас чекаю. Будь ласка, давайте спробуємо короткий зробити комітет, якщо це в нас вдасться. Дуже всім дякую.